

**УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ
БИЈЕЉИНА**

**ИНФОРМАТОР И ТЕСТОВИ ЗА
КВАЛИФИКАЦИОНИ ИСПИТ**

Бијељина, април 2018. године

**ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ
БИЈЕЉИНА
Семберских ратара бб**

Телефони:

055/415–400

факс 055/250–233

Издавач:

Педагошки факултет у Бијелини

проф. др Далибор Стевић, декан

Штампа:

„Leader“, Бијелина

Тираж:

200 примјерака

САДРЖАЈ

1. Увод	5
2. Основни подаци о Факултету	9
3. Студијски програми:	15
❖ Разредна настава	17
❖ Предшколско васпитање и образовање	21
❖ Техничко образовање и информатика	25
4. Зашто уписати Педагошки факултет	29
5. Услови за упис на студије	33
6. Питања за припрему квалификационог испита за упис на I циклус студија	39
❖ Српски језик и књижевност	41
❖ Општа информисаност	49
❖ Физика	74
❖ Математика	85
7. Студијски програми II циклуса	91
❖ Разредна настава – мастер	93
❖ Предшколско васпитање и образовање – мастер	95
8. Питања за припрему квалификационог испита за упис на II циклус студија	97
9. Пријава за квалификациони испит	

УВОД

УВОД

Циљ овог Информатора је да свим заинтересованима за школовање на Педагошком факултету, а посебно будућим студентима, пружи потребне и неопходне информације о овој високошколској установи. Истовремено, Информатор пружа основне информације о

правилима студирања, наставним плановима и програмима школовања за сваки студијски програм. Осим у Информатору, сва обавјештења за будуће студенате могу се наћи и на огласној табли, веб-сајту Факултета (www.pfb.unssa.rs.ba) или добити путем телефона.

Права и обавезе студената прописани су Законом о високом образовању ("Службени гласник Републике Српске" бр. 73/10), Статутом Универзитета у Источном Сарајеву, Правилима студирања Универзитета у Источном Сарајеву, Правилником о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности студената Универзитета у Источном Сара-

јеву, студијским програмима Разредне наставе, Предшколског васпитања и образовања и Техничког образовања и информатике, одлукама Сената Универзитета, Наставно-научног вијећа Факултета и других органа Универзитета, уредбама и одлукама Министарства просвјете и културе Републике Српске и других надлежних органа и институција.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Учитељски факултет у Бијељини формиран је Одлуком Народне скупштине РС број 02-891/93. од 21. јула 1993. године, што је регулисано у чл. 143 Закона о универзитету („Службени гласник Републике Српске” бр. 12/93), а са радом је почео 29. новембра 1993. године, примивши прву генерацију редовних студената разредне наставе у школској 1993/1994. години (Комисија је дала сагласност о испуњењу услова за почетак рада на основу које је донијето рјешење бр. УП-1-02-989-3/93. од 15. 11. 1993. године).

Учитељски факултет у Бијељини настао је као израз потребе за припремање кадрова у области образовања и васпитања, односно припремања наставника за извођење наставе у млађим разредима основне школе. Студије на факултету на Одсеку за разредну наставу трајале су 4 године. Организационо, овај факултет припадао је Универзитету у Српском Сарајеву.

Пошто је ово био новоформиран факултет, који није имао свој простор,

намјештај или било какву опрему, Министарство образовања, науке и културе и Скупштина Општине Бијељина одлучили су да Факултет буде смјештен у дијелу зграде (анексу) Основне школе „Свети Сава“. Опремање факултета намјештајем и средствима одвијало се доста споро, али уз помоћ Министарства, Општине Бијељина и донатора купљен је основни намјештај, опрема и дио наставних средстава.

У саставу зграде коју је факултет добио на кориштење налазило се: 5 слушаоница, библиотека са читаоницом, канцеларије за деканат, студентску службу и рачуноводство, кабинети за наставнике и сараднике, ресторан и канцеларија за Савез студената, на укупном простору око 940 метара квадратних. За практични дио наставе физичког васпитања кориштени су сала и спортски терени Основне школе „Свети Сава“ који су смјештени у истом дворишту.

Упоредо с рјешавањем просторних и материјалних услова за почетак рада,

припремљен је Наставни план и програм, примљени су први наставници, формиран први Савјет и донесен Статут факултета. Факултет је 1994. године почео да ради са 5 стално запослених наставника и 2 сарадника.

Почевши са радом у врло тешкој ратној школској 1993/94. години факултет се у своме дјеловању и напретку кретао узлазном путањом.

Школске 2002/2003. године Учитељски факултет је трансформисан у Педагошки факултет. Потреба за трансформацијом настала је из намјере Учитељског факултета да школује кадар за рад и у предшколским установама и за дјелатност у основном образовању, а да се при томе постигне максимална рационалност организације студија на факултету и оствари природна веза између предшколског и основношколског васпитања и образовања која до тада у нашем систему није постајала.

Факултет је постао члан интегрисаног Универзитета у септембру 2007. године.

Од школске 2007/2008. године студенти раде према Наставном плану и програму усклађеном са захтјевима који су прописани болоњским процесом: уведени су једносеместрални испити, колоквијуми, резултати у остваривању обавеза и савладавању градива су исказани у ЕЦТС бодовима итд.

Факултет се од фебруара 2010. године налази на новој локацији, у улици Семберских ратара бб у Бијељини, у новом, пространом и савременом здању (2 амфитеатра, 8 учионица, компјутерска учионица, кабинети, библиотека, читаоница, физкултурна сала) на коме данас предаје 37 доктора наука (редовних, ванредних и доцената), 12 магистара и 5 асистената.

Настава се организује у петодневној радној седмици, а по потреби и суботом, о чему се студенти благовремено обавјештавају.

Педагошки факултет у оквиру Универзитета у Источном Сарајеву задужен је за провођење наставног процеса, реализацију истраживачких активности, пред-

лагање нових студијских програма и све друге активности које одобри Сенат или Управни одбор Универзитета.

Сва финансијска питања су под јурисдикцијом Ректората Универзитета у Источном Сарајеву и Министарства просвјете и културе Републике Српске.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

На Педагошком факултету се образују:

- ❖ професори разредне наставе
- ❖ дипломирани васпитачи предшколске дјеце
- ❖ професори техничког образовања и информатике.

Студијски програм РАЗРЕДНА НАСТАВА

Основна намјена и циљ Студијског програма разредне наставе је оспособљавање наставника разредне наставе за рад са млађим узрастом у оквиру прве и друге тријаде основне школе.

Очекивани исходи студијског програма:

1. Побољшавање општег образовања и опште информисаности; подизање нивоа опште културе и способности комуницирања са савременим медијским и културним средствима.
2. Познавање општих педагошко-психолошких теоријских основа струке на којима је заснован рад у професији наставника.
3. Познавање ужих теоријских основа наставе у
4. основној школи у погледу дидактичке и методичке структуре наставног рада.
4. Практичне способности извођења наставе у интегрисаном програму и свим предметним дисциплинама Наставног плана и програма за основну школу, укључујући и опште педагошке функције рада са једним одјељењем разредне наставе у основној школи.

Трајање и организација студирања

Студијски програм је усклађен са принципима болоњске декларације и по структури траје:

I циклус (основни студиј)
– 4 године,

II циклус (мастер студиј)
– 1 годину и

III циклус (докторски студиј) – 3 године.

У организацији студија примјењују се правила студирања која одобре надлежни органи Универзитета и која су у складу са Законом о високом образовању у Републици Српској. Програми студија су усклађени са сличним студијима у окружењу.

Настава је организована по семестрима (укупно 8 семестара у I циклусу, 2 семестра у II и шест семестара у III циклусу). Трајање семестра је 15 наставних недјеља, а садржаји наставе су распоређени по предметним дисциплинама, што је уређено наставним плановима студија.

Настава је организована кроз часове предавања и вјежби.

Практично оспособљавање за наставу одвија се у основним школама у Републици Српској. **Пракса студената** почиње у основним школама у 2. години студија чији је садржај опште упознавање принципа и дидактичке структуре наставног рада. У 3. и 4. години студија обавља се методичка пракса како је уређено посебном одлуком и упутствима за праксу (у сваком семестру по 15 дана непосредног рада у школи).

Након завршених студија I циклуса стиче се стручно звање: **професор разредне наставе.**

НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
РАЗРЕДНА НАСТАВА

ПРВА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	ЕЦТС	ПРЕДМЕТ	ЕЦТС
<i>Српски језик 1</i>	6	<i>Српски језик 2</i>	6
<i>Математика 1</i>	7	<i>Математика 2</i>	6
<i>Филозофија са етиком</i>	3	<i>Опита и развојна психологија</i>	6
<i>Педагогија</i>	6	<i>Школска и породична педагогија</i>	6
<i>Вокално-инструментална настава</i>	4	<i>Социологија образовања</i>	3
<i>Изборни предмет РН-1.1.</i>	4	<i>Изборни предмет РН-1.2</i>	3

ДРУГА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	ЕЦТС	ПРЕДМЕТ	ЕЦТС
<i>Књижевност</i>	8	<i>Књижевност за дјецу</i>	7
<i>Дидактика 1</i>	5	<i>Дидактика 2</i>	6
<i>Педагошка психологија</i>	5	<i>Основи информатике и образовне технологије</i>	6
<i>Основи географије и демографије</i>	8	<i>Основи биологије и екологије</i>	7
<i>Изборни предмет РН-2.1.</i>	4	<i>Изборни предмет РН-2.2</i>	4

ТРЕЋА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	ЕЦТС	ПРЕДМЕТ	ЕЦТС
Методика наставе српског језика и књижевности 1	8	Методика наставе математике 1	8
Основи физичке културе	7	Методика наставе ПП и ПД 1	8
Методика наставе ликовне културе 1	6	Методика наставе музичке културе 1	7
Методологија педагошких истраживања	5	Методика специјалног и инклузивног образовања	3
Изборни предмет РН-3.1	4	Изборни предмет РН-3.2	4

ЧЕТВРТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	ЕЦТС	ПРЕДМЕТ	ЕЦТС
Методика наставе музичке културе 2	7	Методика наставе српског језика и књижевности 2 (школски рад)	8
Методика наставе ПП и ПД 2 (школски рад)	8	Методика наставе физичког васпитања	7
Методика наставе ликовне културе 2	7	Методика наставе математике 2 (школски рад)	7
Изборни предмет РН-4.1	4	Изборни предмет РН-4.2	3
Изборни предмет РН-4.1	4	Израда завршног рада	5

Студијски програм ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Основни циљ високошколског образовања васпитача, у оквиру овог студијског програма, јесте стицање општеобразовних знања, способности и вјештина за васпитнообразовни рад са предшколском дјецом до 6 година, према поставкама и захтјевима Програма предшколског васпитања и образовања у Републици Српској, у оквиру јединственог система васпитања и образовања.

Очекивани исходи студијског програма I циклуса:

1. Побољшање општег образовања и информисаности о питањима од значаја за професију васпитача; дизање опште културе и

- емпатијских способности и способности комуницирања;
2. Квалитетно познавање општих педагошко-психолошких теоријских основа струке и развојних карактеристика предшколске дјече на којима се може заснивати учење у предшколској доби;
3. Познавање ужих теоријских основа предшколског учења и оспособљавање за адекватно дидактичко-методичко обликовање активности предшколске дјече у оквиру интегрисаног програма предшколског учења;
4. Практично оспособљавање за планирање и програмирање целодневног рада са предшколским групама различитог узраста у погледу свих функција васпитача, укључујући партнерство са породицом у погледу систематске подршке развоју предшколске дјече.

Трајање и организација студирања

Студијски програм је заснован на принципима болоњске декларације и по структури траје:

I циклус (основни студиј)
- 4 године,

II циклус (мастер студиј)
– 1 годину и

III циклус (докторски студиј) – 3 године.

У организацији студија примјењују се сва правила која одобре надлежни органи Универзитета у Источном Сарајеву, а у складу са Законом о високом образовању у Републици Српској. Студијски програм је усклађен са сличним студијским програмима у окружењу и као такав омогућава проходност у погледу наставка студирања.

Настава се организује по семестрима у оквиру школске године; укупно осам семестара I циклуса, два семестра II циклуса, и шест семестара III циклуса.

Трајање сваког семестра је 15 наставних недјеља у оквиру којих се организује настава (предавања, вјежбе и пракса) према наставном плану и посебном распореду рада и двије недјеље у којима су предвиђени парцијални испити.

Са предшколским групама пракса се изводи у предшколским установама Републике Српске за које Министарство просвјете и културе одобри обављање свих видова практичне наставе са студентима.

Пракса студента одвија се у другој, трећој и четвртој години студија, и то у сваком семестру.

Након завршених студија I циклуса стиче се стручно звање: **дипломирани васпитач предшколске дјече.**

**НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ**

ПРВА ГОДИНА

<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>	<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>
<i>Опита педагогија</i>	6	<i>Опита психологија</i>	6
<i>Српски језик</i>	7	<i>Основи природних наука</i>	5
<i>Елементарни математички појмови</i>	6	<i>Социологија образовања</i>	4
<i>Вокално-инструментална настава</i>	4	<i>Породична педагогија</i>	6
<i>Страни језик</i>	4	<i>Физичко и здравствено васпитање</i>	5
<i>Предмети изборног блока 1</i>	3	<i>Предмети изборног блока 2</i>	4

ДРУГА ГОДИНА

<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>	<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>
<i>Предшколска педагогија</i>	7	<i>Књижевност за дјецу</i>	6
<i>Основи друштвених наука</i>	5	<i>Ликовна култура</i>	6
<i>Развојна психологија</i>	5	<i>Методика предшколског васпитања и образовања</i>	7
<i>Народна књижевност</i>	5	<i>Развој говора</i>	6
<i>Интегрисани курикулум у предшколском васпитању и образовању</i>	5	<i>Предмети изборног блока 4.</i>	3
<i>Предмети изборног блока 3.</i>	3	<i>Педагошка пракса</i>	2

ТРЕЋА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	ЕЦТС	ПРЕДМЕТ	ЕЦТС
Методика физичког развоја	6	Методика развоја говора	6
Методика ликовног стваралаштва и изражавања	6	Методика развоја математичких способности у раном дјетињству	6
Методика развоја музичких способности	6	Истраживачке активности упознавања околине	6
Хигијена и нега предшколске дјеце	4	Информатика за васпитаче	5
Предмети изборног блока 5	4	Предмети изборног блока 6.	4
Методичка пракса 1	4	Методичка пракса 2	3

ЧЕТВРТА ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	ЕЦТС	ПРЕДМЕТ	ЕЦТС
Методологија педагошких истраживања	5	Кинезиолошка методика	6
Методика говорне комуникације	7	Методика музичког васпитања	6
Методика елементарних математичких појмова	7	Методика ликовног васпитања	6
Методика упознавања околине	5	Менаџмент у васпитно-образовним установама	5
Предмети изборног блока 7	4	Професионална пракса 2	4
Рачунари у предшколским установама	2	Завршни рад	3

Студијски програм ТЕХНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ И ИНФОРМАТИКА

Основни циљ Студијског програма Техничко образовање и информатика јесте да образује студенте за радно мјесто наставника техничког образовања и информатике у основним школама, организатора и реализатора образовних и наставних активности у другим институцијама система васпитања и образовања и организацијама и пословним системима у оквиру стручног усавршавања запослених, као и да их оспособи за теоријски и истраживачки рад у области технике и информатике.

Очекивани исходи студијског програма су:

1. знање и разумијевање основних принципа из области које су учене,
2. препознавање проблема који се јављају у пракси и могућност њиховог брзог и економичног рјешавања, користећи најсавременија техничка достигнућа у конкретnoj области,
3. оспособљавање за тимски рад у мултидисциплинарном окружењу,
4. у оквиру своје специјалности и шире праћење развоја и најновијих техничких достигнућа у оквиру свих специјалности и шире и препознавање потребе и могућности да се та достигнућа примјене у наставном процесу,
5. развијање вјештине самоучења што студентима омогућава неопходно цјеложивотно образовање,
6. поштовање законске регулативе и друштвених норми понашања.

Трајање и организација студирања

Студијски програм академских студија техничког образовања и информатике реализује се у трајању од 6 семестара, односно 3 године и носи 180 ЕЦТС бодова. Студије су организоване по семестрима. У сваком семестру се реализује 25 часова активне наставе седмично. Сви предмети су једносеместрални. Семестрално студенти оставарују 30 ЕЦТС бодова, а годишње 60 ЕЦТС бодова.

Студијски програм садржи 38 предмета: 30 обавезних и 8 изборних. Обавезни предмети носе 158 ЕЦТС бодова, а изборни 22 ЕЦТС бода. Изборност је на студијском програму заступљена са 21,05%. Студент завршава студије израдом завршног рада, што носи 5 ЕЦТС бодова.

Структура студијског програма академских студија техничког образовања и информатике садржи:

1. 23,53 % опште-стручних предмета,
2. 17,65 % природно-математичких предмета,
3. 35,29 % техничких предмета и
4. 23,53 % рачунарско-информатичких предмета.

Студијски програм техничког образовања и информатике прилагођен је законској регулативи о запошљавању професора у основним школама. Студент након завршених студија оставарује 29 ЕЦТС бодова из психолошко-педагошких и методичких дисциплина, што је више од потребног према условима за стицање професорског звања на академским студијама (најмање 18 ЕЦТС из најмање 3 предмета из поменутих подручја).

**НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ТЕХНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ И ИНФОРМАТИКА**

ПРВА ГОДИНА

<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>	<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>
<i>Математика 1</i>	6	<i>Математика 2</i>	5
<i>Физика 1</i>	5	<i>Физика 2</i>	5
<i>Хемија 1</i>	5	<i>Хемија 2</i>	5
<i>Информатика</i>	6	<i>Основи програмирања</i>	6
<i>Енглески језик 1</i>	5	<i>Педагогија</i>	5
<i>Физичко васпитање</i>	3	<i>Енглески језик 2</i>	4

ДРУГА ГОДИНА

<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>	<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>
<i>Психологија</i>	5	<i>Географски информациони системи</i>	5
<i>Механика 1</i>	5	<i>Механика 2</i>	5
<i>Електротехника 1</i>	5	<i>Електротехника 2</i>	5
<i>Грађевински материјали</i>	5	<i>Просторно планирање</i>	5
<i>Архитектура рачунарских система</i>	5	<i>Рачунарске мреже и Комуникације</i>	5
<i>Изборни предмет 1</i>	5	<i>Изборни предмет 2</i>	5

ТРЕЋА ГОДИНА

<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>	<i>ПРЕДМЕТ</i>	<i>ЕЦТС</i>
<i>Оперативни системи</i>	5	<i>Технологија и животна Средина</i>	6
<i>Интернет програмирање</i>	6	<i>Методика наставе техничког образовања</i>	7
<i>Моделовање и симулације</i>	5	<i>Методика наставе информатике</i>	7
<i>Дидактика</i>	5	<i>Изборни предмет 4</i>	5
<i>Производња и предузетништво</i>	5	<i>Дипломски рад</i>	5
<i>Изборни предмет 3</i>	4		

ЗАШТО УПИСАТИ ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ

Зашто уписати Педагошки факултет?

- *Зато што је Бијељина град ђака и студената, град младости и будућности, дуге историје и културне традиције, мирних и пријатних људи.*
- *Зато што је Педагошки факултет у Бијељини савремена образовна и научна установа која данас образује будуће учитеље и будуће васпитаче предшколске дјеце.*
- *Зато што овај Факултет ради по узору на европски систем високошколског образовања.*
- *Зато што је Педагошки факултет један од најопремљенијих факултета Универзитета у Источном Сарајеву, смјештен у лијепом, пространом и савременом здању (2 амфитеатра, 8 учионица, компјутерска учионица, кабинети, библиотека, читаоница, физкултурна сала).*
- *Зато што Факултет, поред редовне наставе пружа у оквиру остваривања студијских програма и општу педагошку и методичку праксу, коришћење факултетске библиотеке и услуге административно-стручних служби Факултета.*
- *Зато што се у склопу Педагошког факултета организују међународне научно-стручне конференције, а Факултет учествује у више међународних образовних пројеката.*
- *Зато што ћеш након завршеног Педагошког факултета бити у могућности наставити мастер и докторске студије.*
- *Зато што након завршених студија, са дипломом Педагошког факултета у Бијељини, имаш извјесну перспективу запослења, висок ниво стеченог знања и драгоцијено животно искуство.*

УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈЕ

УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈЕ

На студије I циклуса могу се уписати сви кандидати са завршеном средњом школом и положеним квалификационим испитом, у оквиру одобрене квоте за редовни студиј (уз подршку буџета Републике Српске или као самофинансирајући студенти) и за ванредни студиј. Висина трошкова студирања у статусу самофинансирајућих и ванредних студената уређује се сваке године Одлуком Владе Републике Српске, а наплаћује приликом уписа сваког семестра.

Квалификациони испит за студијске програме **Разредна настава и Предшколско васпитање и образовање** састоји се од претходних провјера **говорних, музичких и физичких способности** које су **елиминаторне** и **тестирања знања** из српског језика и књижевности и опште културе и информисаности.

За студијски програм **Техничко образовање и информатика** **квалификациони испит** се полаже из **математике и физике**.

На основу свих критеријума (претходни успјех у средњој школи и тест знања) уређује се ранг-листа на основу које се врши упис и одређује статус студената.

Сва друга права и одговорности студената и наставника уређена су Законом о високом образовању, општим актима Универзитета у Источном Сарајеву и Правилима студирања.

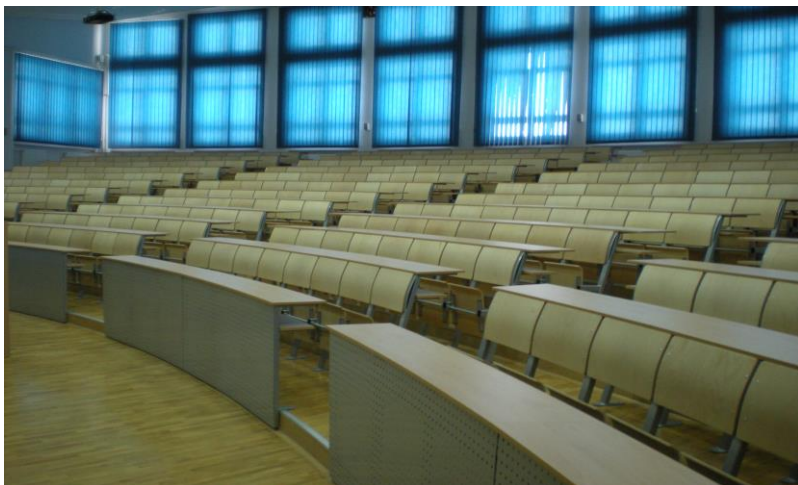
Потребни документи:

За конкурс:

- извод из матичне књиге рођених (не старији од 6 мјесеци);
- свједочанства свих разреда завршене средње школе (оригинал);
- диплома о положеном завршном испиту (оригинал);
- попуњена пријава за квалификациони испит (у прилогу информатора)
- доказ о уплати накнаде за полагање квалификационог испита.

За упис:

- увјерење о држављанству (не старије од 6 мјесеци);
- уписни лист (у скриптарници);
- два обрасца ШВ-20 (у скриптарници);
- индекс (у скриптарници);
- двије фотографије формата 4 x 6;
- љекарско увјерење (са налазом психолога);
- доказ о уплати школарине за студије по основу Одлуке Владе Републике Српске.

Пријемни испит ће се одржати у складу са заједничким конкурсом за школску 2017/2018. који расписује Влада Републике Српске.

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА**

СРПСКИ ЈЕЗИК

Области:

- Почеци словенске писмености и редакције словенских језика;
- Вукова реформа српског језика;
- Фонетика и фонологија: подјела гласова у српском језику, гласовне промјене;
- Морфологија: врсте ријечи и њихове морфолошке категорије;
- Синтакса: реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, адвербијалне одредбе, атрибут, апозиција), проста реченица, зависно и независно сложене реченице;
- Правопис.

Литература:

- Ж. Станојчић, Љ. Поповић, *Граматика српскога језика (уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе)*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000,
- М. Стевановић, *Граматика српског језика за средње школе*, Предраг&Ненад, Београд, 2007,
- Р. Симић, *Српска граматика I*, МХ „Актуел“, 2001,
- М. Пешикан, М. Пижурица, Ј. Јерковић, *Правопис српскога језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Матица српска, Београд, Нови Сад, 2014,
- М. Дешић, *Правопис српског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2005.

КЊИЖЕВНОСТ

Области:

- Теорија књижевности: књижевни родови и врсте, структура књижевног дјела, стилске фигуре
- Средњовјековна књижевност
- Народна књижевност
- Хуманизам и ренесанса
- Барок и класицизам
- Књижевност просвјетитељства
- Романтизам
- Реализам
- Модерна
- Међуратна и ратна књижевност
- Савремена књижевност

Литература:

Читанке за 1, 2, 3. и 4. разред средње школе,

Ј. Деретић, *Историја српске књижевности*, Просвета, Београд, 2002,

Речник књижевних термина, Нолит, Београд, 1985.

Д. Живковић, *Теорија књижевности*, Научна књига, Свјетлост, Београд, Сарајево, 1968. или

М. Солар, *Теорија књижевности*, Школска књига, Загреб, 1976.

Напомена: користити књижевна дјела из наведених области и праваца заступљена у средњошколским читанкама.

У прилогу примјери тестова из српског језика и књижевности:

ТЕСТ 1

1.	Заокружите правилно написане ријечи (називе покрајина): а) аутономна покрајина Војводина б) Аутономна покрајина Војводина в) Аутономна Покрајина Војводина г) аутономна Покрајина Војводина
2.	У сљедећој реченици одреди подвучени реченични члан: <i>Чини <u>ми</u> се да ће бити лијеп дан.</i> а) предикат б) граматички субјекат в) ближи објекат г) логички субјекат. <p style="text-align: right;">Заокружите слово испред тачног одговора.</p>
3.	Које од наведених замјеница су придјевске? а) неко б) он в) овакав г) чији <p style="text-align: right;">Заокружите слова испред тачних одговора.</p>
4.	Како гласи 1. лице једнине презента глагола <i>лежати</i> : а) легнем б) лежим в) лијежем г) лежем. <p style="text-align: right;">Заокружите слово испред тачног одговора.</p>
5.	Праскави гласови су: а) к, г, х; б) в, р, ј, л, љ, м, н, њ; в) б, п, д, т, г, к; г) д, т, з, с, ц. <p style="text-align: right;">Заокружите слово испред тачног одговора.</p>
6.	Напиши ијекавске облике ријечи: стрелица: _____, цветић _____.
7.	Која гласовне промјене су извршена у ријечи <i>иселити</i> : _____.
8.	Додај интерпункцијски знак који недостаје у сљедећој реченици. <i>Што су људи културнији то је живот садржајнији.</i>

9.	Украјински језик припада: а) источнословенској в) јужнословенској б) западнословенској г) сјеверној групи словенских језика. Заокружите слово испред тачног одговора.
10.	Заокружи правилно написану ријеч (везнике) : а) а камо ли в) а ка моли б) а камоли г) акамо ли.
11.	Којим морфолошким врстама ријечи може припадати ријеч <i>joj</i> : а) глагол в) приједлог б) замјеница г) узвик. Заокружите слова испред тачних одговора.
12.	Аугментатив ријечи <i>ормар</i> је _____.
13.	Одговори са ДА или НЕ на питање да ли су могли бити савременици : а) Душко Трифуновић и Стеван Раичевић _____ б) Радоје Домановић и Лаза Лазаревић _____ в) Милорад Павић и Десанка Максимовић _____
14.	Повежи писце и дјела тако што ћеш испред дјела убиљежити број испред имена писца: 1. Исидора Секулић _____ Дневник о Чарнојевићу 2. Милош Црњански _____ Писма из Норвешке 3. Меша Селимовић _____ Крвава бајка 4. Десанка Максимовић _____ Тврђава
15.	У слједећем примјеру подвуци дио реченице који представља хиперболу: „Био један цар, па имао три сина и пред двором златну јабуку, која за једну ноћ и уцвјета и узре и неко је обере, а никако се није могло дознати ко.“
16.	Имајући у виду књижевне родове и врсте прецртај по један сувишан назив у понуђеним низовима: а) бајка, роман, басна, приповијетка, трагедија б) комедија, трагедија, дијалог, драма у ужем смислу, радио драма в) обредна пјесма, обичајна пјесма, шаљива пјесма, мисаона пјесма, посленичка пјесма.
17.	Одреди род и врсту наведених дјела: Дјело и писац Б. Ћопић, <i>Мала моја из Босанске Крупе</i> _____ Књижевна врста Бранислав Нушић, <i>Покојник</i> _____ А. Шантић, <i>Претпразничко вече</i> _____ <i>Бановић Страхинца</i> _____

18.	Заврши мисао: Разговор са самим собом, гласно размишљање лица у драми назива се _____.
19.	Наведи писца сљедећих дјела: <i>Булићи, Булићи увеоци, Певанија</i> То је _____.
20.	<i>Рат за српски језик и правопис</i> написао је _____.
21.	Заокружи слово испред одговора на питање шта је мотив: а) најужа тематска јединица која се даље не може разлагати б) натпис у стиху или прози који се исписује испред текста.
22.	Ако је тврдња тачна, напиши Т , ако је нетачна, напиши Н . а) Бранко Радичевић је аутор поеме <i>Бачки растанак</i> . _____ б) Дјело <i>Деобе</i> је романса. _____ в) <i>Дневник о Чарнојевићу и Лирику Итаке</i> није написао исти аутор. _____
23.	Одреди књижевни род и врсту дјелима: а) <i>Смрт мајке Југовића</i> род _____ врста _____ б) Нушић, <i>Сумњиво лице</i> род _____ врста _____ в) Максимовић, <i>Крвава бајка</i> род _____ врста _____
24.	Прецртај по један сувишан назив у понуђеним врстама. а) легендарна прича, бајка, басна, новела, предање б) пословица, загонетка, клетва, афоризам, благослов в) епска пјесма, еп, бугарштица, митолошка пјесма.
25.	Ко је спјевао пјесму <i>Женидба Максима Црнојевића</i> ? _____

ТЕСТ 2

1.	Заокружи правилно написане ријечи (називе ратова): а) Први Балкански Рат б) Први Балкански рат в) први Балкански рат г) Први балкански рат
2.	У сљедећој реченици одреди подвучени реченични члан: <u>Чини ми се</u> да ће бити лијепа дан. а) предикат б) граматички субјекат в) ближи објекат г) предикатив. Заокружите слово испред тачног одговора.

3.	Које од наведених замјеница су именичке? а) свакакав б) себе (се) в) ико г) наш. Заокружите слова испред тачних одговора.
4.	Како гласи 1. лице једнине футура I глагола <i>доћи</i> : а) долазићу б) доћићу в) долазећи г) доћи ћу. Заокружите слово испред тачног одговора.
5.	Сонанти су: а) б, п, в, ф, м б) в, р, ј, л, љ, м, н, њ в) р, л, н г) д, т, з, с, ц. Заокружите слово испред тачног одговора.
6.	Напиши ијекавске облике за ријечи: увек _____, употребити _____.
7.	Које гласовне промјене су извршене у ријечи <i>француски</i> : _____.
8.	Додајте интерпункцијски знак који недостаје у сљедећој реченици. <i>Ето учинили сте све што сте жељели!</i>
9.	Словеначки језик припада: а) источнословенској б) западнословенској в) јужнословенској г) сјеверној групи словенских језика. Заокружите слово испред тачног одговора.
10.	Заокружи правилно написану ријеч (везнике): а) неголи б) не голи в) него ли г) не го ли.
11.	Којим морфолошким врстама ријечи може припадати ријеч <i>око</i> : а) глагол б) замјеница в) приједлог г) именица. Заокружите слова испред тачних одговора.
12.	Пежоратив ријечи <i>глава</i> је _____.

13.	Епску пјесму <i>Почетак буне против дахија</i> спјевао је слијепи пјесник _____.
14.	Заокружи слова испред три особине епике (књижевног рода): а) објективност б) субјективност в) фабулативност г) прошлост д) осјећајност ђ) ритмичност.
15.	Аутор приповијетке <i>Школска икона</i> је _____.
16.	Напиши име јунака из <i>Горског вијенца</i> који говори стихове: <i>„Ко на брдо ак имало стоји, Више види, но онај под брдом.“</i> _____
17.	Наведи бар четири представника српског романтизма! _____ _____
18.	Строфа од два стиха зове се _____, а строфа од три стиха _____.
19.	Напиши име писца и назив дјела из ког је сљедећи одломак. <i>„На знање, ви, главари с владиком., Цар од царих мене је спремио Да облазим земљу свуголику, Да уредбу видим како стоји; Да се вуци не преједу меса, Да овчица која не занесе Своје руно у грм покрај пута...“</i> _____ (писац) _____ (назив дјела)
20.	Ко у <i>Горском вијенцу</i> изговара сљедеће стихове: <i>„Ој Стамболе, земаљско весеље, Купо меда, горо од шећера...“</i> _____. (написати име јунака)

21.	Разврстај по књижевним врстама следеће приче: <i>Баш-Челик, Свети Саво и ђаво, Змија младожења, Сврака и људски табан.</i> а) бајке: _____ б) предања _____.
22.	Пјесма обликована од два катрена и два терцета (терцине), назива се _____.
23.	Најпознатија Софоклова трагедија је _____. (Навести назив дјела).
24.	Наведи бар три велика дјела Добрице Ћосића! _____ _____.
25.	Са ДА или НЕ одговори на питање да ли су могли бити савременици а) Вук Караџић и Сима Милутиновић Сарајлија _____ б) Војислав Илић и Мирослав Антић _____ в) Лаза Лазаревић и Светозар Марковић _____.

ОПШТА КУЛТУРА И ИНФОРМИСАНОСТ

1. У којем од ових градова можете видјети Златни мост ?
 - а) Њујорку,
 - б) Вашингтону,
 - в) Лос Анђелесу
 - г) Сан Франциску.

2. Највеће европско острво је:
 - а) Сицилија,
 - б) Велика Британија,
 - в) Крит,
 - г) Исланд.

3. Прве Олимпијске игре одржане су:
 - а) 753. године пре нове ере, када је основан Рим,
 - б) у години Христове смрти (33. године),
 - в) у години признавања хришћанства (313. године),
 - г) 1896. године.

4. До раскола хришћанске цркве на православну и католичку дошло је:
 - а) 1054,
 - б) 1517,
 - в) 1389,
 - г) 1492.

5. Други свјетски рат почео је 1. септембра 1939. нападом Немачке на:
 - а) Велику Британију,
 - б) Совјетски Савез,
 - в) Француску,
 - г) Пољску.

6. Која од наведених области не улази у састав Велике Британије?
 - а) Велс,
 - б) Шкотска,
 - в) Република Ирска,
 - г) Енглеска.

7. Cogito, ergo sum (Мислим, дакле постојим) изјава је:

- а) Баруха де Спинозе,
- б) Имануела Канта,
- в) Ренеа Декарта,
- г) Фридриха Ничеа.

8. Атрофија је:

- а) тектонско помијерање земљишта,
- б) стадијум у развоју примата,
- в) прихватање казне без жалбе,
- г) закрљалост органа усљед слабе исхране и недовољно кретања.

9. Оснивач високошколског образовања у Србији је:

- а) Јован Стерија Поповић,
- б) Доситеј Обрадовић,
- в) Бранислав Нушић,
- г) Радоје Домановић.

10. Језути су припадници:

- а) радничке класе,
- б) католичког реда,
- в) аристократије,
- г) хиндуистичке религије.

11. Отоманско царство је други назив за:

- а) Персијско царство,
- б) Египатско царство,
- в) Турско царство,
- г) Арапско царство,
- д) Монголско царство.

12. Које од наведених дијела није написао Достојевски?

- а) „Злочин и казна”,
- б) „Тихи Дон”,
- в) „Браћа Карамазови”,
- г) „Коцкар”.

13. Константинопољ је стари назив за:
- а) Истанбул,
 - б) Каиро,
 - в) Атину,
 - г) Солун.
14. Небеско тијело видљиво са Земље тек сваких 76 година је:
- а) Халејева комета,
 - б) планета Плутон,
 - в) сазвежђе планете Марс,
 - г) звијезда Вега.
15. Престоница хималајске краљевине Непал је:
- а) Исламабад,
 - б) Пешавар,
 - в) Ласа,
 - г) Лех,
 - д) Катманду.
16. Перл Харбур су напали:
- а) Кинези,
 - б) Јапанци,
 - в) Руси,
 - г) Американци.
17. Бен Акиба је:
- а) псеудоним Ђуре Јакшића,
 - б) надимак Мики Мауса,
 - в) лик из „Чича Томине колибе“
 - г) надимак Јована Стерије Поповића,
 - д) псеудоним Бранислава Нушића.
18. Најуспјешнији ловац змија отровница је:
- а) рис,
 - б) ласица,
 - в) мунгос,
 - г) маримба.

19. Иво Андрић није написао:

- а) „Ех Ронто“
- б) „Тврђаву“,
- в) „Травничку хронику“,
- г) „Причу о кмету Симану“.

20. Адолесценција је:

- а) старачко доба,
- б) младићко доба,
- в) период дјетињства,
- г) период трудноће,
- д) период послуже смрти.

21. Коштана срж производи:

- а) хормоне,
- б) нервне ћелије,
- в) крвна зрна,
- г) калцитонин,
- д) сиву масу.

22. Други назив за средњовековни суд Католичке цркве који је истраживао, откривао и кажњавао оне који су проглашени за јеретике јесте:

- а) иницијатива,
- б) инквизиција,
- в) класификација.

23. Суђење Међународног војног суда након Другог свјетског рата припадницима фашистичке Њемачке је познатије као:

- а) Нирнбешки процес,
- б) Кафкин процес,
- в) Хашко суђење,
- г) Болоњски процес.

24. Међународна комисија криминалне полиције назива се:

- а) Изборна комисија,
- б) ВИА,
- в) Интерпол,
- г) Извршно веће.

25. Припадници организованог покрета „Слободни зидари“ који је поникао почетком XVIII вијека у Енглеској и Шкотској називају се:

- а) лобисти,
- б) милионери,
- в) калфе,
- г) масони.

26. Јустиција је код старих Римљана била :

- а) богиња правде,
- б) богиња љубави,
- в) богиња срџбе.

27. У ком компјутерском програму се најчешће куцају текстуални документи?

- а) Microsoft World,
- б) Microsoft Word,
- в) QWERTY inc.,
- г) Microsoft Excel.

28. Која од наведених земаља не припада Скандинавији?

- а) Норвешка,
- б) Шведска,
- в) Литванија,
- г) Финска.

29. Врховни бог у скандинавској митологији је:

- а) Локи,
- б) Тор,
- в) Один,
- г) Перун.

30. Која од наведених животиња није сисар?

- а) кит,
- б) делфин,
- в) ајкула,
- г) слепи миш.

31. У Сједињеним Америчким Државама доминантна религија је:

- а) римокатолицизам,
- б) протестантизам,
- в) јудаизам,
- г) будизам.

32. Талмуд је:

- а) јеврејска света књига,
- б) нафтом богата област Блиског истока,
- в) провинција у Египту,
- г) кошаркашки клуб из Тел Авива.

33. Италијански вестерн филмови су се популарно звали:

- а) шпагети вестерн,
- б) њоки вестерн,
- в) вестерн донови,
- г) вестернини.

34. Сикстинску капелу је осликао:

- а) Микеланђело,
- б) Леонардо да Винчи,
- в) Ван Гог,
- г) Тицијан.

35. Како се зове парламент Сједињених Америчких Држава?

- а) Сенат,
- б) Народна скупштина,
- в) Конгрес,
- г) Председнички дом,
- д) Представнички дом.

36. Музички инструмент је:

- а) мандолина,
- б) папалина,
- в) конкубина,
- г) картолина.

37. Како се назива играчка на расклапање у лику старе жене, један од националних симбола Русије?

- а) бабушка,
- б) папушка,
- в) дједушка,
- г) шушка,
- д) ниједно од наведених.

38. Наведите представника импресионизма у сликарству:

- а) Пабло Пикасо,
- б) Клод Моне,
- в) Жан Моне,
- г) Сава Шумановић.

39. У ком граду живе књижевни јунаци Ромео и Јулија?

- а) Равени,
- б) Верони,
- в) Стратфорду на Авону,
- г) Фиренци.

40. Тројански рат се водио због:

- а) Јелене,
- б) Атине,
- в) Зевса,
- г) Јоване.

41. Михаило Обреновић је имао титулу:

- а) жупана,
- б) кнеза,
- в) краља,
- г) деспота.

42. Који старогрчки мислилац је узвикнуо „Еурека!“?

- а) Диоген,
- б) Сократ,
- в) Архимед,
- г) нико, у питању је ратнички поклич филозофа из Милета.

43. Петар Велики је за своју престоницу одредио плански изграђен град:

- а) Санкт Петербург,
- б) Твер,
- в) Псков,
- г) Москву.

44. Аустроугарска је анектирала Босну у Херцеговину:

- а) 1900,
- б) 1914,
- в) 1908,
- г) 1918.

45. На Лазаревој вечери није могла бити послужена:

- а) пилетина,
- б) салата,
- в) ћуретина,
- г) прасетина,
- д) коњетина.

46. Драгутин Димитријевић Апис је био члан:

- а) Црне ноћи,
- б) Црне руке,
- в) Црне зоре,
- г) Црне смрти.

47. Краљевина СХС је основана:

- а) 1914,
- б) 1915,
- в) 1918,
- г) 1945.

48. Седиште УН се налази у:

- а) Женеве,
- б) Бриселу,
- в) Стразбуру,
- г) Њујорку.

49. Николо Паганини је светски познат по:

- а) делу „Паганин у Италији“, због којег је и добио надимак,
- б) виртуозном свирању виолине,
- в) новој врсти тестенина коју је измислио,
- г) борби за ослобођење Италије.

50. Писмо за слепе особе се зове:

- а) Вукова азбука,
- б) Брајева азбука,
- в) Леонардов код,
- г) ништа од наведеног.

51. Балада је:

- а) песма у прози,
- б) лирска песма,
- в) епско-лирска песма,
- г) епска песма.

52. Којој групи инструмената припадају гајде?

53. Перкусиониста свира:

- а) дувачке инструменте,
- б) гудачке инструменте,
- в) ударалјке.

54. „Аиду“ је компоновао:

- а) Ђакомо Пучини,
- б) Лудвиг ван Бетовен,
- в) Ђузепе Верди,
- г) Волфганг Амадеус Моцарт.

55. Чиме се храни свилена буба?

- а) смолом,
- б) лишајевима,
- в) дудовим лишћем,
- г) ларвама мрава.

56. Кинезиологија је наука о:

- а) Кретању и утицају тог кретања на организам,
- б) Утицају једне популације на друштво,
- в) Климатским утицајима,
- г) Ништа од наведеног.

57. Средиште царства Инка налазило се у којој садашњој држави?

- а) Мексико,
- б) Чиле,
- в) Аргентина,
- г) Перу,
- д) Боливија.

58. Заратустра је био древни филозоф и пророк пореклом из?

- а) Египта,
- б) Кине,
- в) Персије,
- г) Индије,
- д) Алжира.

59. Ако млада особа јеврејског порекла прославља свој бар мицва, то значи да је:

- а) напунила 18 година,
- б) постала пунолетни члан верске заједнице,
- в) завршила основно школовање,
- г) положила верски испит из познавања Торе,
- д) стекла право на склапање брака.

60. Ако за неки пар кажемо да су у браку де факто, али не и де јуре, то значи да је њихова брачна заједница:

- а) само формална,
- б) морално неприхватљива,
- в) законски неприхватљива,
- г) привремена,
- д) неозваничена.

61. Борсалино је:
- а) врста женске торбе,
 - б) врста шешира,
 - в) со борне киселине,
 - г) зачин од борових шишарки.
62. Шта значи „a capella“?
- а) говор испред одра покојника,
 - б) диригент војног оркестра,
 - в) певање без инструменталне пратње,
 - г) зграда која је саставни део гробља,
 - д) основни корак у балету.
63. Ко преноси Лајмску болест?
- а) лама,
 - б) миш,
 - в) крпељ,
 - г) пацов,
 - д) комарац.
64. „Stairway to Heaven“ је позната песма које рок групе?
- а) Led Zeppelin,
 - б) Sex Pistols,
 - в) Rammstein,
 - г) The Rollingstones,
 - д) Guns 'n' Roses.
65. Шта значи „мимезис“?
- а) промена,
 - б) развој,
 - в) опонашање,
 - г) цвет,
 - д) преображење.
66. Самураји су поштовали бушидо, што у певоду значи:
- а) пут ратника,
 - б) пут морала,
 - в) вера у себе,
 - г) пут вере и наде.

67. Najveće kopnene površine na Zemlji nazivaju se?

68. Koje se biljne zone prostiru u жарком појасу?

69. На којим ријекама се налазе главни градови?

а) Париз _____

б) Лондон _____

70. Наведена су имена неких наших хидроцентра. Напиши на којим се ријекама налазе:

а) ХЕ „Бочац“ _____

б) ХЕ „Вишеград“ _____

71. Семберија је равница која граничи са двије велике ријеке:

_____ и _____

72. Два национална парка у Републици Српској су:

а) _____

б) _____

73. Која је ријека цијелим својим током на територији Републике Српске:

а) Босна,

б) Врбас,

в) Укрина,

г) Криваја.

74. Наведи име и презиме нашег великог научника, географа, познатог у свијету по научним истраживањима краса и крашких појава?

75. Босна и Херцеговина граничи са државама:

76. Ко је у 12. вијеку створио државу Босну (долина ријеке Босне)?

77. Аустроугарска је окупирала Босну и Херцеговину:

- а) 1910.
- б) 1885.
- в) 1878.
- г) 1895.

78. Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца је 1929. године промијенила име у: _____

79. Како се зове најпознатија оперска дворана у Милану?

- а) Ла Скала,
- б) Атријум,
- в) Дуомо.

80. У Берлину се сваке године одржава Међународни филмски фестивал на ком је главна награда:

- а) Златни медвед,
- б) Златна палма,
- в) Златни лав.

81. Ко је први крочио ногом на Месец?

- а) Лајка,
- б) Нил Армстронг,
- в) Јуриј Гагарин.

82. Ко је рекао „Не кварите моје кругове“?

- а) Архимед,
- б) Платон,
- в) Ојлер.

83. Ко је Вацлав Фомич Нижински?

- а) балетски играч,
- б) сликар,
- в) књижевник.

84. Током еволуције, најближи преци птица били су:

- а) папкари,
- б) гмизавци,
- в) зглавкари,
- г) кљунари.

85. Ропство у Сједињеним Америчким Државама је укинуо (и био убрзо убијен у агентату):

- а) Џон Кенеди,
- б) Мартин Лутер Кинг,
- в) Абрахам Линколн,
- г) Џорџ Вашингтон,
- д) Теодор Рузвелт.

86. Кад се каже да је нека биљна врста аутохтона, то значи да је она:

- а) истребљена,
- б) нова врста,
- в) драгоценна,
- г) самоникла.

87. Ко међу наведенима није био војсковођа?

- а) Ханибал,
- б) Јулије Цезар,
- в) Вергилије,
- г) Бајазит.

88. У ком спорту је победник онај ко са најмање удараца/покушаја дође до краја игре?

- а) куглање,
- б) голф,
- в) тенис,
- г) стреличарство.

89. Кентаур је:

- а) пола човјек, пола лав,
- б) пола човјек, пола коњ,
- в) пола човјек, пола бик,
- г) пола човјек, пола орао.

90. La Scala је најпознатија светска:

- а) опера,
- б) винарија,
- в) кошаркашка дворана.

91. Ко се у песми жали да је прогнан источно од раја?

- а) Адам,
- б) Бора Ђорђевић,
- в) Ева,
- г) Џемс Дин.

92. Шта је Олимпијада?

93. Музичка ознака за умерени темпо је:

- а) престо,
- б) модерато,
- в) алегро,
- г) ленто.

94. Где је био одржан последњи концерт Amy Winehouse?

- а) Бостон,
- б) Беч,
- в) Лондон,
- г) Београд.

95. Карл Густав Јунг познати је научник из области:

- а) хемије,
- б) педагогије,
- в) физике,
- г) психологије.

96. Реч вундеркинд значи:

- а) беба на федеру,
- б) мали од палубе,
- в) клиња на коњу,
- г) чудо од дјетета.

97. Познату слику „Доручак на трави“ насликао је:

- а) Пол Гоген,
- б) Огист Реноар,
- в) Марк Шагал,
- г) Едуар Мане.

98. Музеј Ермитаж налази се у:

- а) Москви,
- б) Прагу,
- в) Кијеву,
- г) Санкт Петербургу.

99. Глумац који је тумачио лик професора Косте Вујића у телевизијској драми из 1972. године у режији Владимира Андрића је:

- а) Миодраг Петровић Чкаља,
- б) Велимир Бата Живојиновић,
- в) Павле Вуисић,
- г) Мија Алексић.

100. Џон Ленон, Пол Мекартни, Џорџ Харисон и Ринго Стар били су чланови музичке групе:

- а) Би Џиз,
- б) U2,
- в) Металика,
- г) Битлси.

101. Милијардити део јединице мјерења означава се са:

- а) нано,
- б) микро,
- в) макро,
- г) пико,
- д) мили.

102. Која од наведених земаља не припада Скандиванија?

- а) Финска,
- б) Норвешка,
- в) Литванија,
- г) Шведска.

103. Означите правилно написану ријеч:

- а) не знање,
- б) не пити,
- в) не достајати,
- г) не позван.

104. У ком граду живе књижевни јунаци Ромео и Јулија?

- а) Равени,
- б) Фиренци,
- в) Верони,
- г) Стратфорду на Авону.

105. Тројански рат водио се због:

- а) Јелене,
- б) Јоване,
- в) Атине,
- г) Зевса.

106. Табу значи:

- а) награда,
- б) пристанак,
- в) забрана,
- г) дозвола.

107. У условима економске кризе незапосленост:

- а) опада,
- б) остаје непромијењена,
- в) расте.

108. Потрошачку корпу чине:

- а) сировине које купују компаније,
- б) укупна текућа потрошња,
- в) производи које купује просјечан потрошач.

109. Љубав према домовини, земљи и народу назива се:

- а) држављанство,
- б) родољубље,
- в) нацизам,
- г) носталгија.

110. Предворје у позоришту назива се:

- а) хаустор,
- б) фоаје,
- в) амфитеатар,
- г) антре.

111. Атрофија је:

- а) тектонско помјерање земљишта,
- б) стадијум у развоју примата,
- в) прихватање казне без жалбе,
- г) закржљалост органа услед слабе исхране и недовољног кретања.

112. Перфидна особа је:

- а) начитана,
- б) штедљива,
- в) подмукла,
- г) уморна.

113. Азурна боја је:

- а) плава,
- б) љубичаста,
- в) зелена,
- г) жута.

114. Дијаспору представља:

- а) народ који живи у оскудици,
- б) народ изолован од међународне,
- в) народ који живи у благостању,
- г) дио народа једне заједнице расут по свијету.

115. Када за некога кажемо да је самарићанин, он је:

- а) плашљив,
- б) лакомислен,
- в) милосрдан,
- г) нервозан.

116. Озонски омотач је:

- а) дио литосфере,
- б) шумска област у Амазонији,
- в) омот за свеску,
- г) слој у стратосфери.

117. Борба Давида и Голијата је симбол побједи:

- а) физички слабијег над јачим,
- б) богатства над сиромаштвом,
- в) снаге над техником,
- г) жене над мушкарцем.

118. Борба Дон Кихота са вјетрењачам постала је симбол:

- а) велике побједи,
- б) велике храбрости,
- в) узалудне борбе,
- г) тешког пораза.

119. Српски владар који није убијен у атентату је:

- а) краљ Петар I Карађорђевић,
- б) краљ Александар Карађорђевић,
- в) краљ Александар Обреновић,
- г) кнез Михаило Обреновић.

120. Корморан је:

- а) пјевач у црквеном хору,
- б) врста птице,
- в) брзи пловни објекат,
- г) власник погребног предузећа.

121. Торзо је:

- а) једна од звијезда у сазвежђу Велики медвјед,
- б) труп без удова,
- в) врста минерала,
- г) погрдна ријеч.

122. Сертификат је:

- а) потврда,
- б) молба,
- в) зајам,
- г) уступак.

123. Дебакл је:

- а) успјех,
- б) стагнација,
- в) неуспјех,
- г) славље.

124. Довршите реченицу:

Док је она говорила, ја сам ћутао....

- а) сво вријеме,
- б) све вријеме,
- в) цијело вријеме,
- г) читаво вријеме.

125. Уколико за некога кажемо да има деменцију, он је:

- а) агресиван,
- б) забораван,
- в) депресиван,
- г) еуфоричан.

126. Вјештина лијепог и уредног писања назива се:

- а) етнографија,
- б) графоскопија,
- в) графистика,
- г) калиграфија.

127. Koja od navedenih bolesti nije zarazna?

- a) pjeđavi tifus ,
- b) tuberkuloza,
- v) kolera,
- g) leukemija.

128. Doslavno znaenje međunarodnog poziva za pomođ SOS je:

- a) brod u opasnosti,
- b) spasite naše duše,
- v) u pomođ, tonemo,
- g) svi na palubu.

129. Koštana srđ proizvodi:

- a) hormone,
- b) krvna zrnca,
- v) nervne ćelije,
- g) sivu masu.

130. Veoma snažno osjeđanje, ali i бурно, неконтролисано реаговање назива се:

- a) афекат,
- b) дефект,
- v) пиратство.

131. Највиши правни акт једне државе назива се:

- a) уредба,
- b) закон,
- v) устав.

132. Скуп друштвених норми које нам омогуђују да оцјенимо шта је добро, а шта зло, дефиниција је за:

- a) морал,
- b) прекршај,
- v) неморал.

133. Болесно стање у коме болесник има неодољив нагон да подметне ватру назива се:

- а) пиратство,
- б) пијано стање,
- в) пироманија.

134. Мобилност значи:

- а) покретљивост,
- б) позив у помоћ,
- в) непокретљивост.

135. Тип банке која као превасходан циљ рада има стицање профита јесте:

- а) инвестициона ,
- б) народна,
- в) комерцијална.

136. Како се зове химна студената и универзитета?

- а) „Gaudeamus igitur“ („Радујмо се“),
- б) „Ода радости“,
- в) „Интернационала“,
- г) „Мала ноћна музика“.

137. Вјерници исламске вјероисповјести вјерују:

- а) само у пророка Мухамеда,
- б) у три пророка: Мојсија, Исуса и Мухамеда,
- в) само у пророка Мојсија,
- г) ни у једног од наведених пророка.

138. Која храна није кварљива?

- а) мед,
- б) месо,
- в) млијеко,
- г) јаја.

139. Агорафобија је:

- а) страх од летења,
- б) мјесечарење,
- в) страшан сан, кошмар,
- г) страх од отвореног простора.

140. Заокружите тачан одговор:

Да ли знаш

- а) јел Марко стигао?
- б) је л Марко стигао?
- в) јел' Марко стигао?
- г) је л' Марко стигао?

141. Највеће европско острво је:

- а) Сицилија,
- б) Крит,
- в) Велика Британија,
- г) Исланд.

142. Ксенофобија је страх од:

- а) летења,
- б) висине,
- в) отвореног простора,
- г) странаца.

143. Аутор „20.000 миља под морем“ је:

- а) Алексис де Токвил,
- б) Жил Верн,
- в) Маркиз де Сад,
- г) Оноре де Балзак.

144. Минималан број присутних потребан да се донесе пуноважна одлука назива се:

- а) референдум,
- б) пленум,
- в) кворум,
- г) квантум.

145. Шта означава скраћеница VIP?

- a) мобилну телефонiju,
- б) веома опасне особе,
- в) веома важне особе,
- г) „врати или плати“.

146. Процес „преласка“ некадашњих социјалистичких држава у капиталистичке назива се:

- a) дестаљинизација,
- б) транзиција,
- в) асимилација,
- г) докапитализација.

147. Акредитација је поступак којом надлежно тијело неком другом тијелу или лицу званично:

- a) признаје компетентност,
- б) потврђује вјеродостојност,
- в) одобрава кредит.

148. Прописани скуп правила која се извршавају по прецизно дефинисаном редослиједу, назива се:

- a) логаритам,
- б) алгоритам,
- в) ланац команде,
- г) систем одлучивања.

149. Која крвна група не постоји?

- a) А,
- б) Д,
- в) АБ,
- г) 0.

150. Злоупотреба положаја у корист сопствене породице се назива:

- a) остракизам,
- б) полиморфизам,
- в) плурализам,
- г) непотизам.

151. Валцер „На лепом плавом Дунаву“ је компоновао:

- а) Менделсон,
- б) Штраус,
- в) Моцарт,
- г) Бетовен.

152. Компетентан човјек је:

- а) разуман човјек,
- б) вриједан човјек,
- в) стручан човјек,
- г) конфликтан човјек.

153. Основне боје су:

- а) бијела, црвена и црна,
- б) љубичаста, наранџаста и зелена,
- в) црвена, плава и жута,
- г) црвена, зелен и жута.

154. 25% од 2000 је:

- а) 100,
- б) 1000,
- в) 250,
- г) 500.

155. Пораст цијене малина је информација која:

- а) сугерише потрошачима да купују више малина,
- б) сугерише произвођачима да производе више малина,
- в) сугерише потрошачима да купују више вишања.

ФИЗИКА

1. Заокружити слово испред тачних изјава.

А – Постоји укупно седам SI јединица.

Б – Осим јединице за масу постоји и јединица за количину материје.

В – Ампер је основна јединица SI.

Г – Кулон (C) је основна јединица SI.

Д – Основна јединица SI за температуру је $^{\circ}\text{C}$.

2.

А – Тежина се изражава у килограмима.

Б – Маса тијела је једнака његовој тежини.

В – При мјерењу теразијама, одређује се маса тијела.

Г – Килограм ваздуха лакши је од килограма олова.

Д – Тежина човјека у покретном лифту је промјенљива.

3.

А – Закон гравитације подједнако је примјенљив за све елементарне честице, као и за сва небеска тијела.

Б – Гравитационо убрзање Земље није једнако убрзању Земљине теже.

В – Маса тијела на Мјесецу једнака је његовој маси на Земљи.

Г – Гравитациона сила Земље није исто што и сила земљине теже.

Д – Закон гравитације и други Њутнов закон механике међусобно су повезани сљедећом релацијом: $ma = \gamma mM/r^2$

4.

А – Снага се дефинише као брзина вршења рада.

Б – Јединица за снагу је њутн (N).

В – Снага је исто што и сила, али искључиво при механичким процесима.

Г – Снага је увијек једнака производу силе и брзине кретања.

Д – Снага механичког рада мјери се у ватима (W).

5.

А – Ако флуид протиче, укупан притисак не зависи од брзине струјања тог флуида.

Б – Приликом протицања безвискозног и нестишљивог флуида, укупан притисак је већи на ужем него на ширем дијелу цијеви.

В – Хидростатички притисак флуида је последица силе Земљине теже.

Г – Ако се у два цилиндрична суда налију једнаке запремине исте течности, на дно суда већег притиска ће дјеловати нижи притисак.

Д – Притисак на неком мјесту у течности усмјерен је увијек према дну посуде у којој се та течност налази.

6.

А – Релативна влажност ваздуха се одређује хидрометром.

Б – Са повишењем температуре у затвореној просторији релативна влажност ваздуха у њој опада.

В – У стању засићености околине воденом паром, испаравање воде је једнако интензивно као и кондензовање водене паре.

Г – Релативна влажност се изражава у процентима.

Д – У стању засићености влагом, релативна влажност је најмања.

7.

А – Математичко клатно изводи хармонијске осцилације.

Б – Период хармонијских осцилација линеарно опада са временом.

В – Хармонијске осцилације се описују помоћу синусне или косинусне временске функције.

Г – При хармонијском осциловању тијела, елонгације су линеарно пропорционалне релативној сили.

Д – Амплитуде хармонијских осцилација су линеарне функције.

8.

А – Брзина звука није исто што и брзина честица које учествују у једном механичком таласном процесу.

Б – Простирање звука кроз ваздух је типичан примјер лонгитудиналног таласног процеса.

В – Звуком се преносе честице средине од извора до пријемника звука.

Г – Чујни звук не може да се преноси кроз тијела у чврстом агрегатном стању, осим у облику стојећих таласа.

Д – Звук се простира кроз воду као трансверзални талас.

9.

А – Звучни таласи се простиру само у једном правцу.

Б – Акустички таласи у воду не могу бити трансверзални.

В – Звучни таласи се простиру само у једном смијеру.

Г – Механички таласи у чврстим тијелима могу бити и трансверзални и лонгитудинални.

Д – Таласи у ваздушној средини су увијек линеарно поларизовани.

10.

А – Температура је један од параметара топлотног стања система.

Б – Количина топлоте, као врста енергије, изражава се у џулима (J).

В – Топлота је један вид преноса енергије са једног тијела на друго.

Г – Под појмом топлоте подразумијева се само унутрашња енергија тијела.

Д – У једном истом термодинамичком стању, тијело може да буде топло у једној, а чак јако хладно у другој средини.

11.

А – У првом принципу термодинамике, „промјена топлоте“ нема смисла.

Б – Појам рада у термодинамици се односи само на механичке процесе.

В – Принципи термодинамике важе свуда, а непримјенљиви су на биолошке системе.

Г – Појам ентропије је примјенљив и на човјека.

Д – Ако је дошло до промјене унутрашње енергије тијела, значи да је извршен рад спољашњим силама и/или је размијењена одређена количина топлоте са околином.

12.

А – Количина наелектрисања тијела је тачно једнака цјелобројном умношку елементарног наелектрисања.

Б – Наелектрисати неки стаклени или пластични штап значи додати му или одузети неки број електрона.

В – Наелектрисање тијела потиче искључиво од укупног броја протона и електрона у њему.

Г – Јединица количине наелектрисања је једнака $A \cdot S$.

Д – Метал не може да се наелектрише електростатичком инфлуенцијом.

13.

А – Укупан електрични отпор комбинације два отпорника може да буде и мањи и већи од њихових појединачних отпора.

Б – Протицањем електричне струје веће јачине кроз дугачки метални проводник, повећава се његов електрични отпор.

В – Електрични отпор електролита се смањује снижавањем температуре.

Г – За металне проводнике важи приближно линеарна зависност електричног отпора од температуре.

Д – Снага константне електричне струје је једнака $UI = RI^2$.

14.

А – Течности и гасови не проводе електричну струју.

Б – Јони су наелектрисани атоми, молекули или групе атома.

В – Брзина јона при електролизи блиска је брзини свјетлости.

Г – Брзина негативних јона, због њихове мање масе, увијек је доста већа од брзине позитивних јона.

Д – Брзина усмјереног кретања јона при електролизи зависи и од величине јона и од врсте електролита.

15.

А – Основна карактеристика магнетног поља је његова индукција.

Б – Само електричном струјом се „производи“ магнетно поље.

В – Индукција магнетног поља се мијења промјеном облика проводника.

Г – Магнетна индукција се у СИ систему изражава у $A \cdot m$.

Д – Јачина магнетног поља се изражава у A/m .

16.

А – Радио и телевизијски таласи припадају спектру електромагнетних таласа релативно високе фреквенције.

Б – Сунце је извор електромагнетних таласа.

В – Атоми су стварни (микро) извор електромагнетних таласа.

Г – Таласи индукционог магнетног поља су одређени векторима јачина електричног и магнетног поља.

Д – За разлику од свјетлосних (видљивих) таласа, рендгенско зрачење се простира споричје.

17. Фотон је:

А – наелектрисана елементарна честица,

Б – честица негативног наелектрисуања,

В – квазичестица топлотног зрачења,

Г – енергетски квант рендгенског зрачења,

Д – квант енергије термичког осциловања.

18. Фотоелектрични ефекат:

А – узрокују електрони,

Б – могу да изазову фотони,

В – објашњава се енергијом и бројем фотона,

Г – јавља се само на металним површинама,

Д – може се добити ултраљубичастим зрачењем.

19. Апсолутно црно тијело је тијело које:

А – има црну боју и ништа више,

Б – потпуно апсорбује електромагнетно зрачење,

В – апсорбује топлотне зраке, али их слабо емитује,

Г – потпуно апсорбује само видљиву свјетлост,

Д – покова се Штефан–Болцмановом закону.

20. Електромагнетном спектру припадају:

А – топлотни зраци,

Б – бета-зраци,

В – рендгенски зраци,

Г – ултразвук,

Д – видљива свјетлост.

21. Ултраљубичасто зрачење:

А – долази и са Сунца,

Б – може се добити разним нискофреквентним уређајима,

В – се не види, али се може регистровати на фото-плочи,

Г – може се установити флуоресценцијом,

Д – припада области термичког зрачења.

22. Гама-зраци:

- А – имају исту природу као видљива свјетлост,
- Б – су фотони највиших енергија,
- В – не могу да јонизују ваздух,
- Г – не могу да се региструју Гајгер-Милеровим бројачем,
- Д – настају у радиоактивним процесима.

23. Протони и неутрони:

- А – су сродне елементарне честице са позитроном и неутроном,
- Б – могу се узајамно привлачити,
- В – прелазе један у други при γ -распадима,
- Г – јављају се у слободном стању при радиоактивним процесима,
- Д – подједнако утичу на хемијска својства елемената.

24. Космички зраци:

- А – садрже различите елементарне честице,
- Б – не обухватају електромагнетно зрачење (фотоне),
- В – долазе до Сунца као протони,
- Г – садрже уз честице и античестице,
- Д – садрже и честице веома великих енергија, већих од оних које се могу добити у акцелераторима.

25. Језгро хелијума може да се састоји од:

- А – два протона и једног неутрона,
- Б – два неутрона и једног протона,
- В – два протона и два неутрона,
- Г – три протона и једног неутрона,
- Д – само два протона.

26. Радиоактивност:

- А – је појава распада атомског језгра,
- Б – је својствена само тежим елементима ($Z > 83$),
- В – манифестује се истовремено са алфа и бета зрацима,
- Г – зависи од тога да ли је у чистом стању или хемијском споју,
- Д – може настати и утицајем другог радиоактивног зрачења.

27. Елементарне честице:

- А – изграђују сваку супстанцију,
- Б – све које су познате, не изграђују супстанције,

В – су и атоми и јони,
Г – у неким случајевима, могу прелазити једна у другу,
Д – у неким случајевима, двије од њих прелазе у два фотона.

28. Електрони су:

А – позитронски еквивалент,
Б – бариони,
В – електро-негативни,
Г – елементарне честице,
Д – у могућности да се вежу са протоном.

29. Протони су:

А – позитронима еквивалентна наелектрисања,
Б – нуклеони,
В – електро-негативни,
Г – елементарне честице,
Д – у могућности да се вежу са неутроном.

30. Неутрони су:

А – електронски еквивалент,
Б – мезони,
В – електро-неутрални,
Г – елементарне квазичестице,
Д – састојци космичког зрачења.

31. Колика је тежина тијела масе 100 kg на екватору Земље?

А – 981 N,
Б – 983 N,
В – 0,098 N,
Г – 978 N,
Д – 97,8 N.

32. Колико пута се повећа центрипетална сила, ако се брзина
равномјерног кретања по задатој кружности повећа два пута?

А – 1,
Б – 2,
В – 4,
Г – 8,
Д – 16.

33. Тијело масе 10 kg слободно пада, на крају пута од 5 m има кинетичку енергију приближно једнаку:
- А – 10 J,
 - Б – 50 J,
 - В – 100 J,
 - Г – 500 J,
 - Д – 1000 J.
34. Колики рад изврши стална сила која куглу масе 2 kg дуж пређеног пута од 12 m „премјести“ за 3 s?
- А – 6 J,
 - Б – 10 Nm,
 - В – 16 J,
 - Г – 32 Nm,
 - Д – 64 J.
35. Тијело масе 40 kg се креће константном брзином од 2 m/s. Кинетичка енергија тог тијела је онда:
- А – 40 J
 - Б – 80 N,
 - В – 80 J,
 - Г – 160 N,
 - Д – 160 J.
36. Колико је висок стуб алкохола, густине 800 kg/m^3 , који држи равнотежу стубу воде од 240 mm?
- А – 0,3 m,
 - Б – 0,2 m,
 - В – 0,192 m,
 - Г – 3 m,
 - Д – 1,92 m.
37. У течности, 100 mm испод површине, хидростатички притисак износи 1 kPa. Густина течности је.
- А – 1000 kg/m^3 ,
 - Б – 1 kg/m^3 ,
 - В – 10 kg/m^3 ,
 - Г – 100 kg/m^3 ,
 - Д – $0,1 \text{ kg/m}^3$.

38. Брзина таласа фреквенције 1 kHz и таласне дужине 1 mm је:
А – 0,01 m/s,
Б – 0,1 m/s,
В – 1 m/s,
Г – 10 m/s,
Д – 100 m/s.
39. Ако период хармонијског осциловања износи 30 s, његова фреквенција је приближно једнака:
А – 33 Hz,
Б – 3 Hz,
В – 0,3 Hz,
Г – 33 mHz,
Д – 3 mHz.
40. У струјном колу налазе се три електрична отпорника. Два од њих су једнака са отпором од 100 Ω , и спојена су паралелно. Трећи отпорник од 50 Ω везан је са њима редно. Еквивалентни отпор те везе износи.
А – 150 Ω ,
Б – 250 Ω ,
В – 50 Ω ,
Г – 125 Ω .
41. У струјном колу налази се осигурач од 10 А. Колико износи највећа дозвољена снага електричне струје на отпорнику од 20 Ω ?
А – 0,1 kW,
Б – 0,2 kW,
В – 1 kW,
Г – 2 kW,
Д – 2 W.
42. За 20 μ s свјетлост у вакуму пређе пут од:
А – 6 mm,
Б – 6 cm,
В – 6 m,
Г – 6 km,
Д – 6 свјетлосних година.

43. Коликом се брзином кроз неку реалну средину простиру електромагнетни таласи таласне дужине $0,4 \mu\text{m}$ и фреквенције

$$5 \cdot 10^{14} \text{ Hz?}$$

- А – 200 Mm/s ,
- Б – $0,5 \text{ Mm/s}$,
- В – 20 Mm/s ,
- Г – 2 Mm/s ,
- Д – 50 Mm/s .

44. Колика је енергија фотона видљиве свјетлости фреквенције

$$5 \cdot 10^{14} \text{ Hz?}$$

- А – $0,33 \text{ aJ}$,
- Б – $0,33 \text{ fJ}$,
- В – $1,32 \text{ hJ}$,
- Г – $1,32 \text{ sJ}$,
- Д – $0,43 \text{ aJ}$.

45. Кроз површину од $0,5 \text{ m}^2$ пролази електромагнетни талас снаге $0,1 \text{ W}$. Интензитет тог таласа износи:

- А – $0,1 \text{ W/m}^2$,
- Б – $0,2 \text{ W/m}^2$,
- В – 1 W/m^2 ,
- Г – 2 W/m^2 ,
- Д – $0,05 \text{ W/m}^2$.

46. Снага зрачења од 10 фотона у секунди електромагнетног таласа фреквенције $3 \cdot 10^{12} \text{ Hz}$ износи приближно:

- А – 60 fW ,
- Б – $0,6 \text{ PW}$,
- В – $0,02 \text{ aW}$,
- Г – 200 EW ,
- Д – $1,8 \text{ PW}$.

47. Колико приближно износи енергија фотона који изазива фотоелектрични ефекат на металу ако му одговара таласна дужина 400 nm ?

- А – 24 GJ ,
- Б – $0,24 \text{ nJ}$,

- В – 0,5 аЈ,
Г – $6 \cdot 10^{-34}$ Ј
Д – $6 \cdot 10^{34}$ Ј.

48. Радиоактивни препарат са временом полураспада од 120 s има $32 \cdot 10^6$ језгара. Након 10 минута број преосталих језгара износи:

- А – $32 \cdot 10^5$,
Б – $32 \cdot 10^3$,
В – 10^6 ,
Г – $6,4 \cdot 10^8$,
Д – 32000.

49. Радиоактивни препарат са временом полураспада од 30 s има $1,6 \cdot 10^6$ атома. Колико ће још атома препарат имати после 2 минута?

- А – $4 \cdot 10^5$,
Б – $8 \cdot 10^5$,
В – 10^6 ,
Г – 10^5 ,
Д – $2 \cdot 10^5$.

50. Вријеме полураспада радиоактивног изотопа је 8 s. Ако има 40 таквих језгара, после ког времена ће остати само 10 нераспаднутих језгара?

- А – 2 s,
Б – 4 s,
В – 8 s,
Г – 16 s,
Д – 24 s.

МАТЕМАТИКА I дио

Задаци за тест из Математике за пријемни испит

1. Вредност израза $\left(0,05 + \left(\frac{2}{3} : \frac{2}{15}\right)^{-1}\right)^{-\frac{1}{2}} + \sqrt{(-2)^2}$ је:
(A) $\sqrt{15}$; (B) 0; (C) 4; (D) $\frac{1}{10}$; (E) Не знам
2. Скуп решења система неједначина $x^2 - 4 \leq 0$, $1 - 2x + x^2 > 0$ и $x^2 - (3 + \sqrt{3})x + 2 + \sqrt{3} > 0$ је облика:
(A) $[a, b]$; (B) $[a, b)$; (C) $(a, b) \cup (b, +\infty)$; (D) $(-\infty, a]$; (E) Не знам
3. Ако је 2 корен једначине $x^3 + hx + 10 = 0$ тада је h једнако:
(A) $\sqrt{10}$; (B) 9; (C) 2; (D) -2; (E) -9
4. Фактори израза $x^2 + y^2$ су :
(A) $(x - y)(x + y)$; (B) $(x + y)^2$; (C) $(x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}})(x^{\frac{4}{3}}y^{\frac{4}{3}})$; (D) $(x + iy)(x - iy)$;
(E) ни један од ових одговора
5. Ако је $\left(a + \frac{1}{a}\right)^2$, тада је $a^3 + \frac{1}{a^3}$ једнако
(A) $\frac{10\sqrt{3}}{3}$; (B) $3\sqrt{3}$; (C) 0; (D) $7\sqrt{7}$; (E) $6\sqrt{3}$
6. Када се $x^{13} + 1$ подели са $x - 1$, остатак је
(A) 1; (B) -1; (C) 0; (D) 2; (E) Ни један од ових одговора
7. Број дијагонала које се могу конструисати у полигону од 100 страница је
(A) 4850; (B) 4950; (C) 9900; (D) 98; (E) 8800
8. Вредност од $x + x(x^x)$ када је $x = 2$ једнака је:
(A) 10; (B) 16; (C) 18; (D) 36; (E) 64
9. Хипотенуза c и катета a правоуглог троугла су узастопни природни бројеви. Квадрат друге катете је
(A) ca ; (B) $\frac{c}{a}$; (C) $c+a$; (D) $c-a$; (E) ниједан од ових одговора
10. Да би функција $f(x) = \frac{x^3+1}{x^2-1}$ била непрекидна за $x = -1$, њена вредност у овој тачки мора бити
(A) -2; (B) 0; (C) $\frac{3}{2}$; (D) ∞ ; (E) $-\frac{3}{2}$

11. Површина трапеца је 1400, а његова висина јз 50. Наћи његове основице ако се зна да су то бројеви деливи са 8. Број решења овог проблема је
(A) 0; (B) једно; (C) два; (D) три; (E) више од три
12. Дијагонала једног квадрата је $a+b$, а други квадрат има два пута већу дијагоналу од првог квадрата. Обим другог квадрата је
(A) $(a+b)^2$; (B) $\sqrt{2}(a+b)^2$; (C) $2(a+b)$; (D) $\sqrt{8}(a+b)$; (E) $4(a+b)$
13. Када се периодични десимални број $0,363636\dots$ напише у облику разломка, збир бројиоца и имениоца је
(A) 15; (B) 45; (C) 114; (D) 135; (E) 150
14. Мањи корен једначине $(x - \frac{3}{4})(x - \frac{3}{4}) + (x - \frac{3}{4})(x - \frac{1}{4}) = 0$ једнак је
(A) $-\frac{3}{4}$; (B) $\frac{1}{2}$; (C) $\frac{5}{8}$; (D) $\frac{3}{4}$; (E) 1
15. Нека је n број парова вредности b и c таквих да се праве $3x + by + c = 0$ и $cx - 2y + 12 = 0$ поклапају. Тада је n
(A) 0; (B) 1; (C) 2; (D) коначно али веће до два; ; (E) веће од било ког коначног броја
16. Дат је паралелограм $ABCD$ са тачком E која је средина дијагонале BD . Тачка E је спојена са тачком F на страници DA , тако да је $DF = \frac{DA}{3}$. Колики је однос површина троугла DEF према површини четвороугла $ABEF$?
(A) 1 : 2; (B) 1 : 3; (C) 1 : 5; (D) 1 : 6; (E) 1 : 7
17. Два броја су таква да се њихова разлика, збир и производ односе као 1 : 7 : 24. Производ ових бројева је
(A) 6; (B) 12; (C) 24; (D) 48; (E) 96
18. Ако је $\frac{a+b}{b+c} = \frac{c+d}{d+a}$, тада
(A) a мора бити једнако c ; (B) $a + b + c + d$ мора бити једнако нули;
(C) је $a = c$ или $a + b + c + d = 0$; (D) $a + b + c + d \neq 0$ ако је $a = c$;
(E) $a(b + c + d) = c(a + b + d)$
19. Дате су једначине $x^2 + kx + 6 = 0$ и $x^2 - kx + 6 = 0$. Ако су корени друге једначине за 5 већи од корена прве једначине, тада је k једнако
(A) 5; (B) -5; (C) 7; (D) -7; (E) ни један од њих
20. Ако је реципрочна вредност од $x + 1$ једнака $x - 1$, тада је x једнако
(A) 0; (B) 1; (C) -1; (D) 1 или -1; ; (E) ни један од ових одговора

21. Израз $\sqrt{\frac{4}{3}} - \sqrt{\frac{3}{4}}$ једнак је

(A) $\frac{\sqrt{3}}{6}$; (B) $-\frac{\sqrt{3}}{6}$; (C) $\frac{\sqrt{-3}}{6}$; (D) $\frac{5\sqrt{3}}{6}$; (E) 1

22. Ако је $8^x = 32$, тада је x једнако:

(A) -2 ; (B) 0; (C) 2; (D) 4; (E) неодређено

23. Тачке $(2, -3)$, $(4, 3)$ и $((5, \frac{k}{2}))$ припадају истој правој. Вредности k су

(A) 12; (B) -12 ; (C) ± 12 ; (D) 12 или 6; (E) 6 или $\frac{20}{3}$

24. Висина повучена на основицу једнакокраког троугла је 8, а обим је 32. Површина троугла је

(A) 56; (B) 48; (C) 40; (D) 32; (E) 24

25. Када се израз

$$\left(\frac{(x+1)^2(x^2-x+1)^2}{(x^2+1)^2}\right)^2 \cdot \left(\frac{(x-1)^2(x^2+x+1)^2}{(x^2-1)^2}\right)^2$$

упрости, једнак је

(A) $(x+1)^4$; (B) $(x^3+1)^4$; (C) 1; (D) $((x^3+1) \cdot (x^3-1))^2$; (E) $((x^3-1)^2)^2$

26. Странице троугла и његова површина су цели бројеви. Једна страница је 21 и обим 48. Најкраћа страница је

(A) 8; (B) 10; (C) 12; (D) 14; (E) 16

27. Узастопна појевтињења од 10% и 20% еквивалентна су једнократном појевтињењу од

(A) 30%; (B) 15%; (C) 72%; (D) 28%; (E) ни један од ових одговора

28. Када се полупречник круга r повећа за n , његова површина се удвостручи. Тада је r једнако

(A) $n(\sqrt{2}+1)$; (B) $n(\sqrt{2}-1)$; $\frac{n\pi}{\sqrt{2}+1}$

29. Вредност израза $\left(85\frac{7}{30} - 83\frac{5}{18}\right) : 2\frac{2}{3}$ је

(A) 8; (B) $\frac{11}{15}$; (C) $\frac{3}{5}$; (D) 0; (E) 7

30. Вредност израза $\frac{(2,1-1,965):1,2 \cdot 0,045}{0,00325:0,013} - \frac{1:0,25}{1,6 \cdot 0,625}$ је

(A) 1,02; (B) 4; (C) 6; (D) 2,24; (E) 0

II дио

1. За боцу запушач је плаћено 11 динара. Колико је плаћен запушач, ако је боца скупља за 10 динара од запушача?

2. Распореди бројеве:

40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120

у квадратиће у магичном квадрату као на слици тако да су суме бројева по дијагонали, вертикали и хоризонтали једнаке.

	80	
		50

3. У равни је дато 7 тачака од којих ни које нису колинеарна (три тачке су колинеарне ако припадају истој правој). Колико је правих одређено тим тачкама?

4. Конструираи квадрат и нацртај све четири његове осе симетрије. Колико троуглова учуваш на тако добијеној фигури?

5. Ако имаш суд од 10 литара и суд од 3 литара запремине. Измјери тачно 8 литара воде?

6. Помоћу цифара: 1,2,3,4,5,6,7,8,9, записати два једноцифрена, два двоцифрена и један троцифрени број, тако да свака цифра буде употребљена тачно једанпут и да сви записани бројеви буду потпуни квадрати?

7. Висина брда је 126 m а видина дрвета у његовом положају је 14 m. Дужина сенке дрвета је 3 m. Колика је дужина сенке брда?
8. Количник два броја је 7. Ако се дјељеник умањи за 10, а дјелилац остане исти, добија се нови количник 6. Одреди те бројеве?
9. У једном воћњаку правоугаоног правоугаоног облика, воћке су засађене тако да је најмање растојање између две суседне 4 метара. Колико у том воћњаку има воћки ако је растојање „по дужини“ између прве и последње 44 метара, а „по ширини“ између прве и последње 20 метара.
10. За које ће време пас, који трчи 315m/min(метара у минут), стићи зеца који трчи 280m/min (метара у минут), ако зец од пса је удаљен 140 метара.
11. Три ученика: Тополац, Липовац и Брезовац засадили су три саднице: тополу, липу и брезу. Интересантно је да ниједан није посадио садницу из чијег имена произлази његово презиме. Ко је засадио које дрво, ако Тополац није засадио брезу?
12. На правој р дате су редосљедом тачке А,В,С,Д,Е. Записати све различите дужи чији су крајеви дате тачке. Колико има таквих дужи?
13. За покривање пода потребно је 200 плочица облика правоугаоника 22cm x 11cm. Колико би плочица, облика квадрата величине 20cmx20cm требало за покривање истог пода?
14. Правоугаоник површине 96 метара квадратних подијељен је са две дужи од којих једна износи 8 метара, на један квадрат и на два правоугаоника. Површина једног од тих правоугаоника износи 24 метара квадратних.
15. Дужина једног правоугаоника је за 33 cm већа од његове ширине. Ако би дужина била 2 cm већа него што јесте, правоугаоник би имао површину 56 центиметара квадратних већу него што је има. Колико су димензије правоугаоника?

16. Колико пута ће се повећати површине коцке, ако се ивица коцке а увећа: а) 5 пута б) x пута?

17. Из правоугаоног комада лима, чији је обим 2 cm а ширина двије трећине дужине; код сваког његовог темена одрежу се квадрати површине 64 центиметара квадратних, па се од преосталог лима направи кутија без поклопа. Колика је запремина ове кутије?

18. У магацину је било 6 врећа брашна тежине: 22,23,26,28,29 и 31 kg. Два купца су купили 5 врећа. Један од њих је купио 4 пута више брашна од другог. Која је врећа остала непродата?

19. Помијешане су двије врсте робе: 2 килограма прве врсте по 27 динара и 2 паре за килограм, и 6 килограма друге врсте по 24 динара и 50 пара за килограм. Израчунати цијену једног килограма смјеше.

20. У једном одјељењу четвртог разреда има 30 ученика. Уочи Нове године једни другима су честитали празник и сви су се међусобно руковали. Колико је руковања укупно било.

21. Нека је ABCD правоугаоник. Над страницама BC и CD конструисани су једнакостранични троуглови BPC и DCQ. Доказати да је $\angle PAB = \angle AQC$.

22. Задана је хипербола фокусима у тачкама (13, 0) и (-13, 0), те нумеричким ексцентритетом 2.6. Одредити све тачке на хиперболи које су од исходишта удаљене за 16.

23. Одредити коефицијенте полинома $f(x) = x^3 + ax^2 + bx - 2$ тако да је $x = -1$ двострука нука тачка од f .

24. Докажите да је $\sqrt{2-\sqrt{3}}$ ирационалан број.

25. Докажите да су скупови $\mathbb{N} \setminus \{1, 2\}$ и $\mathbb{N} \setminus \{1, 2, 4\}$ еквипотентни.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ II ЦИКЛУСА

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ МАСТЕР СТУДИЈА

На Педагошком факултету у Бијелини настава на дипломским академским студијама реализује се у оквиру сљедећих студијских програма:

- ❖ Разредна настава
- ❖ Предшколско васпитање и образовање.

Студијски програм РАЗРЕДНА НАСТАВА – МАСТЕР

Дипломске академске студије разредне наставе – МАСТЕР, имају 60 ECTS бодова, што са претходно оствареним бодовима на основном студију укупно износи 240 ECTS бодова.

Циљеви студијског програма дипломских мастер студија произлазе и у складу су са основним циљевима и задацима Универзитета у Источном Сарајеву на коме се овај програм реализује, а то су: стицање додатних знања са циљем проширивања и систематизације знања стечених на основним студијама и на тој основи развој критичког мишљења и способности примјене знања; оспособљавање за примјену знања у рјешавању конкретних проблема у васпитно-образовној пракси основних школа и научној области дидактичко-методичких наука; оспособљавање за рјешавање сложених проблема користећи се интегрисаним знањем из бројних научних дисциплина које се изучавају у оквиру студијског програма; оспособљавање за истраживање васпитно-образовне праксе у школи и примјену утврђених резултата; оспособљавање за ефикасну дидактичко-методичку евалуацију и критичко промишљање сопственог рада; овладавање разноврсним начинима самосталног образовања и перманентног стручног усавршавања.

**Студијски програм дипломских академских
мастер студија РАЗРЕДНА НАСТАВА**

шифра	назив предмета	усл.пред.	с	П	В	сп	епис	
1. РНМ 1	Савремене дидактичко-методичке концепције у разредној настави	О	не	I	3	2	-	8
2. РНМ 2	Методологија научноистраживачког рада	О	не	I	2	1	1	8
3.	РНМ 4/1 Савремена методика наставе српског језика и књижевности 1	И	не	I	3	2	1	7
	РНМ 4/2 Савремена методика наставе математике 1							
	РНМ 4/3 Савремена методика наставе Пид 1							
4.	РНМ 5/1 Савремена методика наставе физичког васпитања 1	И	не	I	3	2	1	7
	РНМ 5/2 Савремена методика наставе музичког васпитања 1							
	РНМ 5/3 Савремена методика наставе ликовног васпитања 1							
5. РНМ 3	Савремене психолошке оријентације у настави и учењу у разредној настави	О	не	II	2	2	-	7
6.	РНМ 6/1 Савремена методика наставе српског језика и књижевности 2	И	не	II	2	1	-	3
	РНМ 6/2 Савремена методика наставе математике 2							
	РНМ 6/3 Савремена методика наставе Пид 2							
7.	РНМ 7/1 Савремена методика наставе физичког васпитања 2	И	не	II	2	2	-	3
	РНМ 7/2 Савремена методика наставе музичког васпитања 2							
	РНМ 7/3 Савремена методика наставе ликовног васпитања 2							
8.	РНМ 8/1 Специјални курс савремене методике наставе српског језика и књижевности	И	не	II	2	2	-	2
	РНМ 8/2 Специјални курс савремене методике наставе математике							
	РНМ 8/3 Специјални курс савремене методике наставе Пид							
	РНМ 8/4 Специјални курс савремене методике наставе физичког васпитања							
	РНМ 8/5 Специјални курс савремене методике наставе музичког васпитања							
	РНМ 8/6 Специјални курс савремене методике наставе ликовног васпитања							
9. РНМ 9	Завршни (магистарски) рад – припрема и израда						8	15
УКУПНО:					18	13	11	60

Студијски програм ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ – МАСТЕР

Дипломске академске студије предшколског васпитања и образовања II циклуса – мастер студиј, трају двије (2) године и чине природан наставак студија I циклуса, према моделу 3+2+3, а вреднују се са 120 ECTS поена.

Циљ академских студија на другом циклусу за дипломиране васпитаче – мастере је да се настави образовање васпитача предшколске дјеце, након студија првог циклуса, јачањем постојећих и стицањем нових одговарајућих компетенција, продубљивањем и усавршавањем теоријских и практичних знања и вјештина за квалитетно бављење дјелатношћу предшколског васпитања и образовања у институцијама за предшколско васпитање и образовање и институцијама које се баве друштвеном бригом о дјечи овога узраста.

Прва година									
1.	МП 1	Методологија научних истраживања	О	-	1	2	2	2	8
2.	МП 2	Савремени приступи и концепције у предшколском васпитању и образовању	О	-	1	2	2	1	7
3.	МПИ 1	Развој говора дјеце и говорне игре	И	-	1	2	2	1	5
		Дјечија књижевност у функцији развоја говора							
4.	МПИ 2	Математичке игре у раној доби	И	-	1	2	1	1	5
		Почетни математички појмови и интегрисани предшколски курукулум							
5.	МПИ 3	Еколошка култура и предшколско дијете	И	-	1	2	1	1	5
		Систем предшколског васпитања у функцији развоја и планирања породице							

6.	МП 3	Теорије о дјечијем развоју и учењу	О	-	II	2	2	2	8
7.	МП 4	Окружење и предшколско дијете – сазнајни извори моје околине	О	-	II	2	2	1	7
8.	МПИ 4	Предшколско дијете и музичка умјетност	И	-	II	2	1	1	5
		Предшколско дијете и инструментална музика							
9.	МПИ 5	Природни облици кретања у функцији развоја	И	-	II	2	1	1	5
		Предшколско дијете и спорт							
10.	МПИ 6	Предшколско дијете и ликовна умјетност	И	-	II	2	1	1	5
		Ликовно моделовање и креативност							
УКУПНО:						20	14	12	60

Друга година									
11.	МП 5	Методички аспекти савременог предшколског курикулума	О	-	III	2	3	3	10
12.	МПИ 7	Теорије дјечије игре и рано учење	И	-	III	2	1	1	5
		Култура комуницирања у дјечијем вртићу							
13.	МПИ 8	Даровитост у предшколској доби	И	-	III	2	1	1	5
		Развој интегрисаног курикулума							
14.	МПИ 9	Инклузија у предшколском васпитању	И	-	III	2	2	1	5
		Социјална заштита предшколске дјеце							
15.	МПИ 10	Насљеђе и репродуктивно здравље породице	И	-	IV	2	1	1	5
		Здравствени и хигијенски аспекти развоја							
16.	МПИ 11	Образовање и одрживи развој	И	-	IV	2	1	1	5
		Менаџмент у предшколству							
		Припрема и одбрана завршног мастерског рада (менторска настава)		-	IV	6	5	4	25
УКУПНО:						18	13	12	60

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА**

ПИТАЊА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА МАСТЕР СТУДИЈ – РАЗРЕДНА НАСТАВА

МЕТОДИКА НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Области:

1. Методика наставе почетног читања и писања
2. Методички приступ књижевном тексту
3. Настава културе изражавања
4. Настава језика

1. У нашој методичкој пракси, углавном, устаљена је подјела метода почетног читања и писања на (прецртај нетачне одговоре):

- а) синтетичке методе, б) монографске методе, в) аналитичке методе, г) групне методе, д) аналитичко-синтетичке и е) глобалне методе.

2. Које су врсте читања у настави српског језика (заокружи тачне одговоре):

- а) гласно читање;
- б) полугласно читање;
- в) тихо читање;
- г) изражајно (интерпретативно, естетско, умјетничко читање);
- д) разредно читање;
- ђ) читање по улогама.

3. Одреди редослијед етапа у обради лирске пјесме (уз бројеве допишите слова):

1. ___ а) најава текста и његова локализација
2. ___ б) доживљајно-спознајна мотивација
3. ___ в) интерпретативно читање
4. ___ г) интерпретација
5. ___ д) емоционално-интелектуална пауза
6. ___ љ) објављивање доживљаја
7. ___ е) самостални рад ученика
8. ___ ж) синтеза

4. У настави почетног читања и писања разликујемо три периода: припрема за читање и писање (предбукварски период) , учење читања и писања (букварски период) и усавршавање читања и писања (послијебукварски период). Заокружи тачан одговор!

ДА

НЕ

5. Објасни у чему је све специфичност обраде басне у односу на остале књижевне текстове.

6. Одреди којој врсти усменог изражавања припадају дате карактеристике:

1. То је репродукција садржине текста (књижевно-умјетнички текст, филм, позоришна представа, дијафилм, телевизијска емисија итд.), или понављање фабуле коју смо прочитали или чули.

2. То је репродуковање садржине неког доживљаја, догађаја, стварног или замишљеног. То је стваралачко изражавање без обзира да ли је стварност или фантазија.

3. То је врста усменог изражавања у коме се на јасан и објективан начин говори, обавјештава о неком догађају и нуди одговор на слједећа питања: шта се догодило, ко су учесници догађаја, гдје се догодило, када се догодило и како се догодило.

7. Стрелицама повежи књижевне врсте са њиховим карактеристикама!

1. бајка а) Ову књижевну врсту одликује
емоционалност, субјективност,
сликовитост, језгровитост, експресивност,
ритам, темпо итд.
2. лирска пјесма б) То је врста која има јасно изражене
структурне елементе: фабулу, ликове,
композицију, реалистички слој, слој
фантастике, специфичан језик итд.
3. епска пјесма в) За ову књижевну врсту кажемо да су јој
главне карактеристике богата и
узбудљива фабула и монументални
ликови који често имају упориште у
историји.

8. Укратко објасни сљедеће појмове из области обраде књижевног текста!

1. локализовање текста
2. интерпретативно читање
3. психолошко-емоционална пауза

9. У наредном задатку треба да допуните врсте анализе које недостају.

У млађим разредима основне школе примјењујемо сљедеће врсте анализе књижевног текста:

- садржинска анализа,
- етичка анализа и

10. Према учешћу чула опис може бити: визуелни (на основу посматрања), аудитивни (на основу слушања), олфактивни (на основу чула мириса), густативни (на основу чула укуса), тактилни (на основу чула додира). Заокружи тачан одговор!

ДА

НЕ

МЕТОДИКА НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ

Области:

1. Теорије математичког образовања
2. Математичко мишљење
3. Планирање наставе математике
4. Организација и реализација наставе математике
5. Задаци у математици

Литература:

1. Д.А.Романо: Есеји о математици, МАТ-КОЛ (Бања Лука), Посебна издања, Број 8. (2008)
2. Д.А.Романо: Шта знамо о математичком мишљењу?, МАТ-КОЛ (Бања Лука), Посебна издања, Број 13. (2010)
3. Д.А.Романо: Предавања из Методике наставе математике, електронска верзија текстова, Бања Лука – Бихаћ – Бијељина 2008-2010,
www.imvibl.org
4. Обавезни уџбеници за математику у II, III, IV и V разреду основне школе
5. ERME: Proceedings of ERME конференција
6. PME: Proceedings of PME конференција
7. Закон о основном образовању и васпитању
8. Наставни програми математике за Основну школу у РС;
9. Пројект МЕР Европске комисије за основношколски и средњошколску математику; Centre for Innovation in Mathematics Teaching, University of Exeter, UK
10. Friedrich Zeich: Методика математике; Goettingen 1995.
11. Школске збирке задатака из математике за ниже разреде основне школе

ЗАДАЦИ

Задатак 1.

- 1.1. Опиши однос три праве.

Заокружи тачан одговор

(а) леже у истој равни	(б) не леже у истој равни
(в) леже у истој равни или не леже у истој равни	(г) леже у истој равни или не леже у истој равни, и не могу истовремен лежати и не лежати у истој равни

1.2. Која врста математичког мишљења се развија при рјешавању овог задатка?

1.3. Којим алатима логичког закључивања се подучавају ученици при рјешавању овог задатка?

Задатак 2. Сваком од троје дјеце мајка је дала исти број поморанци. Када су дјеца појела по четири поморанце, остало им је укупно онолико колико је сваки од њих добио.

2.1. Колико поморанци је добило свако дијете?

2.2. Према уобичајеној класификацији аритметичких задатка, у коју врсту спада овај задатак? Образложи свој одговор.

(а) просте	(б) линеарно сложене	(в) нелинеарно сложене	(г) нестандартне
------------	----------------------	------------------------	------------------

Задатак 3. Постоји ли природни број чији је производ цифара 1386?

Која врста математичког мишљења се развија при рјешавању овог задатка? Заокружи тачан одговор.

(а) аритметичко	(б) рано-алгебарско	(в) алгебарско
-----------------	---------------------	----------------

Задатак 4. Докажите да је разлика квадрата:

4.1. Два узастопна природна броја увијек непаран број.

4.2. Два узастопна непарна природна броја дјељива са 8.

4.3. Да ли су ово аритметички или (рано-)алгебарски задаци?

(а) аритметички	(б) раноалгебарски	(в) алгебарски
-----------------	--------------------	----------------

Образложи свој одговор!

Задатак 5. Дат је низ бројева: 2,3,5,9.....129. Почев од трећег члана овог низа сваки сљедећи члан је већи од претходног за двоструку разлику претходна два члана. Чланови низа су дати у сљедећој табlici:

2	3	5	9				...	129
---	---	---	---	--	--	--	-----	-----

Које бројеве треба уписати у поља?
Које се вјештине стићу рјешавањем овог задатка?

Задатак 6. 6.1. Одредити однос тачке према затвореној кривој линији.
6.2. Који алати логичког закључивања се развијају код ученика при рјешавању овог задатка?

Задатак 7. Како се детерминише квадрат у основној школи у:
7.1. другом разреду? Који је то ниво разумијевања (по ван Хиелевој класификацији)?
7.2. у четвртом разреду? Који је то ниво разумијевања (по ван Хиелевој класификацији)?

Задатак 8. Доказати да су скупови $N\{1, 2\}$ и $N\{1, 2, 4\}$ еквипотентни.

Задатак 9. Данас могу да кажем: „За двије године мој син ће имати два пута више година него што је имао прије двије године, а за три године

моја кћерка ће имати три пута више година него што је имала прије три године.“ Шта је тачно: Шта је тачно?

- А) Син је једну годину старији од кћерке.
- Б) Кћерка је једну годину старија од сина.
- В) Ниједно од претходног.

Која врста математичког мишљења се развија приликом рјешавања овог задатка?

Задатак 10. Ако имаш суд од 10 литара и суд од 3 литара запремине (и ништа више), измјери тачно 8 литара воде.

Према уобичајеној класификацији аритметичких задатка, у коју врсту спада овај задатак? Образложи свој одговор.

(а) просте	(б) линеарно сложене	(в) нелинеарно сложене	(г) нестандартне
------------	----------------------	------------------------	------------------

Задатак 11. За боцу и запушач плаћено је 11 КМ. Колико је плаћен запушач, ако је боца скупља за 10 КМ од запушача?

11.1. Ријешити задатак.

11.2. Унутар теорије реалистичког математичког образовања појављују се термини: 'линеарна математизација' и 'вертикална математизација'. Објаснити их кроз поступак рјешавања овог задатка.

Задатак 12. 588 путника мора се превести из једног мјеста у друго ради чега ће путници користити два различита воза. Једна композиција садржи само вагоне од 12 мјеста, док се у другој композицији налазе само вагони са 16 мјеста. Претпоставимо да овај последњи воз има осам вагона више него прва композиција. Колико вагона најмање треба да имају обје композиције да би се сви путници превезли?

12.1. Ријешити задатак.

12.2. Одредити тип овог задатка. Образложи свој одговор.

(а) аритметички	(б) раноалгебарски	(ц) алгебарски
-----------------	--------------------	----------------

Задатак 13. Дата је тврдња: „Ако је природан број непаран, тада је и његов квадрат такође непаран број.”

13.1. Доказати тврдњу.

13.2. При доказу наведене тврдње користи се вјештина репрезентације математичких концепата (навести којих).

Задатак 14. Детаљно опиши класификацију четвоространика / четвороуглова.

Задатак 15. У другом разреду основне школе ученици уче квадрат. На овом примјеру образложи знања и разумјевање које се (по ван Хиелевој класификацији) карактерише као: (а) Ниво 0, (б) Ниво 1.

Задатак 16. Алгебарска структура $(\mathbb{N}, =, +, \cdot, 1, \leq)$ је уређени полупрстен природних бројева.

(1) Дефиниши операцију $'+'$; (2) Дефиниши операцију $'\cdot'$; (3) Детерминиши константу 1; (4) Дефиниши релацију $'\leq'$ и наведи њење особине у овом полупрстену.

Задатак 17. Ријеши неједначину $9 - x \geq 16$ у скупу: (а) \mathbb{N} ; (б) $\mathbb{N} \cup \{0\}$; (ц) \mathbb{Z} .

Задатак 18. Шта је дефиниција? Шта је (у Методици) скоро-дефиниција? Наведи примјер дефиниције у аритметици. Који појмови претходе тој дефиницији?

Задатак 19. (1) Како се у наставној пракси, у трећем разреду основне школе, детерминише правоугаоник? (2) Дефиниши (геометријски) правоугаоник ! (на нивоу 1 - по ван Хиелевој класификацији) (3) Дефиниши (геометријски) ромбоид ! (на нивоу 1 - по ван Хиелевој класификацији) (4) Какве су сличности и разлике између правоугаоника и ромбоида ?

Задатак 20. Постоји ли природни број чији је производ цифара 660? Образложи свој одговор! Који алгоритам се користи у поступку рјешавања овог задатка?

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

1. Наведи најчешће начине распоређивања градива у настави природе и друштва!

- _____;
- _____;
- _____;
- _____;

2. Дефинишите следеће појмове!

Појам	Дефиниција
Популација	
Биоценоза	
Јединка	

3. Фенолошки начин распоређивања градива подразумева распоређивање градива, а филогенетски _____.

4. Објасни принцип очигледности и апстрактности!

5. Разреде у којима доминира лабораторијско-експериментална метода у настави природе и друштва подвуци, а оне у којима доминира илустративно-демонстративна заокружи.

1. разред 2. разред 3. разред 4. разред 5. разред

6. Какви у настави природе и друштва могу бити огледи (експерименти) у зависности од времена за припрему и добијање резултата? Наведи и објасни!

7. Наброј кораке за реализацију едукативне радионичке активности програмиране наставе:

8. Повежи стрелицама појмове са лијеве стране са образложењима са десне стране, тако да граде смисаону цјелину!

- Фронтални облик рада	- развија сарадничке односе међу ученицима и привикавање на пружање помоћи и толеранције у комуникацији.
- Групни облик рада	- развија социјализацију ученика у одјељењу.
- Рад у паровима	- Уважава индивидуалне разлике међу ученицима.
- Индивидуални облик рада	- смањен социјални ефекат за личност ученика као и повећана могућност ривалитета у одјељењу.
- Индивидуализовани облик рада	- упићује ученике на самосталност у раду уопште.

9. Означите дате тврдње са ТАЧНО ако сматрате да је тврдња тачна или НЕТАЧНО ако сматрате да је тврдња нетачна.

- Биљке дишу тако што узимају угљен-диоксид, а ослобађају кисеоник.
- Химна Босне и Херцеговине носи назив „*Моја Република*“.
- Све домаће животиње се размножавају тако што рађају живе младунце.

- У настави Природе и друштва, наставне јединице „Дијелови биљака“ изучавају се у трећем, а „Обиљежја биљака“ у четвртом разреду основне школе
- Распад СФРЈ почео је 1991. ратом у Словенији.

10. У чему се огледа суштина рада у комбинованим одјељењима?

11. Визуелна наставна средства дијелимо у двије групе. Наведи их и наброј по пет наставних средстава из сваке групе!

	-
	-

12. У рјешавању наставног проблема у настави Природе и друштва издваја се више етапа. Наведи их према њиховом редослиједу реализације у наставном процесу!

1. _____;
2. _____;
3. _____;
4. _____;
5. _____;
6. _____.

13. У табели која слиједи наведени су основни облици планирања у првом разреду основне школе у предметном подручју „Моја околина“. Ваш задатак је да наведете шта они представљају или које елементе садрже!

Мјесечни (оријентациони) план	представља
Дневни план	представља
Микро скица дана	садржи

14. Реализација наставне екскурзије пролази кроз неколико фаза:

(Наведи их!)

- _____;
- _____;
- _____;
- _____.

15. Поред назива посебне врсте наставе напиши бројеве који одређују њихово значење!

_____ Учeње путем открића	1. Настава у којој два или више наставника заједно, палнира, координира и изводи наставни рад.
_____ Учeње путем компјутера	2. Настава у којој је програмиран наставни садржај као и начин њихове обраде.
_____ Проблемска настава	3. Настава која пружа велике могућности за постизање ефикасности, очигледности и рационализације наставног процеса уз побуђивање интересовања ученика за рад.

18. Поред врсте домаћег (школског) задатка напиши број којем одговара дати примјер!

Врста задатака	Примјер задатка
_____ Припремни	1. Кроз замишљено путовање од Бијељине до Требиња, ученици ће именовати веће градове кроз које ће проћи.
_____ Допунски	2. Од глине, пластелина или другог пригодног материјала ученици праве модел рељефа околине.
_____ Контролни	3. Ученици, уз помоћ интернета или посјете музеју, сазнају нешто више о свом завичају.
_____ Корективни	4. Прикупити и донијети слике познатих личности које су похађале школу у циљу израде одјељенског паноа.
_____ Креативни	5. Исправљање погрешних навика приликом телефонирања или писања писама.
_____ Факултативни	6. Задаци у којима се ученицима сугерише да погледају телевизијску емисију о нпр. Небеским тијелима.

19. Шта пратимо календаром природе?

20. Наведи типове задатака који се могу примјењивати у настави природе и друштва приликом израде низова задатака објективног типа!

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

Области:

1. Методика ликовног васпитања и образовања
2. Основне карактеристике развоја дјечијег ликовног изражавања у односу на узраст
3. Елементи васпитно-образовног рада у области ликовног васпитања и образовања
4. Технологија ликовних материјала у односу на ликовна подручја
5. Програмирање и планирање у области ликовног васпитања и образовања

Питања и одговори:

1. Који су општи циљеви ликовног васпитања и образовања у настави ликовне културе?

Општи циљеви ликовног васпитања и образовања у настави ликовне културе су: увођење дјецe и младих у сложени свијет визуелне и ликовне културе, васпитање путем ликовне умјетности и оспособљавање за коришћење ликовних техника и материјала.

2. Објасните стадијум шеме у ликовном изражавању дјецe у млађем школском узрасту?

Стадијум шеме је фаза од око 6. године до око 9. године гдје се јављају облици обогaћени детаљима, односима и специфичним карактеристикама а основна карактеристика дјечијег изражавања на овом узрасту је формирање шема за облике.

3. Набројте методе васпитно-образовног рада у настави ликовне културе?

Методе су: вербално-текстуална метода, показивачка метода (илустративно-демонстративна), метода сазнавања кроз праксу и откривачка и проблемска метода.

4. Који су облици рада у настави ликовне културе?

Облици су: индивидуални облик рада, фронтални облик рада, рад у паровима, групни облик рада, домаћи рад, екскурзије и ваннаставне активности.

5. Набројте ликовна подручја у настави ликовне културе?

Ликовна подручја обухватају: ликовно подручје цртања, ликовно подручје сликања, ликовно подручје графике, ликовно подручје вајања, ликовно подручје обликовања различитог материјала и ликовно подручје посматрања, доживљавања и процјењивања лијепог у природи и творевинама умјетности.

6. Који су критеријуми за вредновање и оцјењивање дјечијих ликовних радова?

Нормативи за оцјењивање су сљедећи: посвећеност раду, уложени труд, и активност на часу, ниво усвојености садржаја наставне јединице и ниво креативности ученика.

7. Наведите прожимање (корелацију) ликовне културе са осталим васпитно-образовним садржајима?

Корелација постоји са свим васпитно-образовним садржајима: српским језиком, математиком, природом и друштвом, музичком културом, физичким васпитањем и вјеронауком.

8. Шта обухвата литературу која се користи у настави ликовне културе?

Литература у настави ликовне културе обухвата: уџбеник, радне листове, приручник за учитеље, енциклопедије, монографије и остала стручна литература, интернет информације.

9. Које су врсте планирања и шта обухватају програмски садржаји у настави ликовне културе?

У настави ликовне културе постоји годишње, мјесечно и дневно планирање, а програмски садржаји се дијеле на теоретске : умјетничко наслеђе, теорија умјетности, технологија ликовних материјала и практичне: самосталан ликовни рад.

10. Шта треба да садржи простор за ликовне активности у настави ликовне културе?

Простор за ликовне активности треба да садржи: добро освјетљење, мокри чвор, специфичну опрему и средства за рад и паное за излагање дјечијих радова.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

Области:

1. Кардиоваскуларни систем
2. Респираторни систем
3. Локомоторни апарат
4. Моторичке способности

Питања:

1. Од чега се састоје фибрили?

Фибрили се састоје од филамената или миофиламената од двије различите врсте бјеланчевина: актина (танких филамената – влакана) и

миозина (дебелих филамената). Ови филаменти се међусобно прожимају и клизе један преко другог док се мишић грчи.

2. Шта је моторна терминална плочица?

Моторна терминална плочица је мјесто где се сусрећу завршеци влакана нервне ћелије која „носи упуства” (моторни неурон) и мишићног влакана. Нервна влакна се гранају из једног главног нервног влакна (аксон). Она доносе нервне импулсе који изазивају контракцију мишића. Сваки импулс се удвостручује и шаље наниже до краја сваке гране, те цијели мишић сваки импулс прима појачан (мултиплициран).

3. Према положају у организму, мишићи могу бити?

Према положају у организму, мишићи могу бити *поткожни, површински и дубоки*.

4. Шта је хематокрит и која је његова нормална вредност?

Хематокрит је запремински однос крвне плазме према уобичајеним ћелијским елементима еритроцитима, леукоцитима и тромбоцитима. Нормална вредност хематокрита код одраслих особа износи: 45% уобичајених елемената и 55% плазме (мушкарци), 41% уобичајених елемената и 59% плазме (жене).

5. Шта садржи крв и који су његови елементи?

Крв садржи велики број неорганских и органских састојака, ћелијских елемената крви, крвних ћелија. Ти елементи су: *еритроцити*, *леукоцити* и *тромбоцити*, суспендовани у плазми.

6. Шта су леукоцити?

Леукоцити су безбојне ћелије које лако мијењају свој облик и лако се крећу кроз зидове крвних судова и кроз ткива пошто прођу зид крвног суда. Леукоцити садрже 80-82% воде и 18-20% чврстих састојака.

7. Током еволуције, која два система за транспорт гасова су се развила?

Током еволуције развила су се два система за транспорт гасова између спољне средине и респираторне површине и између ње и ћелије у којима се одвијају разни метаболички процеси: респираторни систем који служи за размјену гасова између респираторне површине и

околине, циркулаторни систем који транспортује O_2 од плућа до сваке живе ћелије, а од ћелија до плућа транспортује CO_2 .

8. Шта спада у горње а шта у доње дисајне путеве?

Дисајни путеви су горњи и доњи. У горње дисајне путеве спадају нос, уста, здријело, а у доње грклан, трахеја, душнице бронхиоле и терминалне бронхиоле.

9. Шта утиче на активност респираторног центра?

На активност респираторног центра утичу импулси из централних периферних хемиорецептора који реагују на промјене концентрације X јона и парцијалног притиска O_2 и CO_2 у крви и интерстицијалној течности у мозгу.

10. Чиме је условљена прецизност?

Прецизност је условљена контролом екситације и правовремености активирања моторних јединица.

Литература:

Пелемиш, М., Митровић, Н., Пелемиш, В. (2013). *Методика наставе физичког васпитања - практикум*. Бијељина: Педагошки факултет.

Пелемиш, М. (2004). *Методика наставе физичког васпитања*. Бијељина: Педагошки факултет.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

1. Који су функционални задаци наставе музичке културе?

Подстицање развоја музичких способности, координације, моторике, музичког укуса, музичке писмености, емоционалног и естетског развоја.

2. Испиши интервале по величини!

Прима, секунда, терца, кварта, квинта, секста, септима и октава.

3. Испиши C-dur љествицу у линијски систем и означи тетракорде, ступњеве и степене)!

4. Редним бројевима одреди редосљед етапа методског поступка обраде пјесме из нотног текста!

3. Извођење (читање) тонских висина солмизацијом у ритму уз тактирање,

1. Анализа нотног записа,

2. Читање тонских трајања неутралним слогом уз тактирање,

6. Пјевање пјесме поетским текстом

5. Ученици пјевају нотни запис солмизацијом уз тактирање,

4. Озвучење нотног записа (наставник пјева солмизацијом уз пратњу на инструменту)

5. Дефиниши музички темпо и динамику и испиши основне ознаке [италијанским називима].

Дефиниција	Основне ознаке
Темпо је брзина извођења композиције или неког њеног дијела.	1. Adado (Adagio) 2. Moderato 3. Alegro
Динамика је јачина извођења композиције или неког дијела.	1. piano (p) 2. mezo forte (mf) 3. forte (f)

6. У линијски систем испиши D-dur лествицу!

7. Наведи и кратко опиши етапе методског поступка слушања инструменталне музике!

Етапа	Опис
Глобално	Слушање композиције први пут и разговор о емоционалном доживљају.
Селективно	Друго слушање композиције и уочавање музичких елемената: начин извођења, темпо и динамика, карактер, инструменти и вокални извођачи
Глобално (вишег нивоа)	Примјена облика дјечијег стваралаштва: покрет, ликовно и литерарно изражавање. Откривање назива композиције.

8. Орфов инструментариј – наведи подјелу и испиши називе инструмената унутар сваке подјеле.

Подјела дјечијих инструмената	Припадајући инструменти
1. Ритмички	Штапићи, триангл. мали и велики бубањ, деф, звечке, прапорци, чинеле.
2. Мелодијски	Металофон, ксилофон, звончићи, фрулица

9. Који су методски поступци при обради пјесме у настави музичке културе?

1. Обрада пјесме по слуху,
2. Обрада пјесме из нотног текста

10. Који су облици дјечијег музичког стваралаштва?

1. Покрет,
2. Ликовно стварање,
3. Литерарно изражавање.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Тракиловић, Д., Спасојевић-Стојановић, Г., Тракиловић, Ј., (2010) : Вокално -инструментална настава, Педагошки факултет, Бијељина.
2. Тракиловић, Д., (2002): Музичка култура са методиком наставе, Учитељски факултет, Бијељина.
3. Стојановић, Г., (1996): Настава музичке културе (од 1. до 4. разреда основне школе), Приручник за учитеље и студенте учитељског факултета, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
4. Васиљевић., (М) З., Видаковић, И., Кењаловић, М., (2005) : Музичка култура за други и трећи разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево.
5. Васиљевић., (М) З., Тракиловић, Д., Стојановић, Г., (2005) : Музичка култура за четврти и пети разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево.

ПИТАЊА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА МАСТЕР СТУДИЈ – ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

МЕТОДИКА РАЗВОЈА ГОВОРА И ПИСМЕНОСТИ

Области:

1. Гласови српског језика (артикулација и подјела)
2. Поремећаји у развоју говора
3. Развој говора дјецe од рођења до поласка у школу

1. Према звучности све гласове српског језика дијелимо на (прецртај нетачне одговоре):

а) звучне, б) полувучне, в) безвучне, г) тихе.

2. Самогласници настају слободним струјањем ваздуха из плућа ка устима и кроз уста. При њиховом грађењу ваздушна струја се пробија само између гласних жица, које због тога почињу да трепере.

Заокружи тачан одговор!

ДА

НЕ

3. Напиши у чему се све огледа утицај мајке и васпитача на развој говора код дјетета.

4. Повежи стрелицама називе појединих поремећаја у развоју говора са њиховим карактеристикама.

1. поремећаји артикулације а) То су поремећаји временског односа који постоји када се изговарају поједини гласови у ријечима или ријечи у реченицама (муцање, зајецкивање, брзоплет говор)

2. поремећаји ритма б) То су поремећаји начина на који се поједини гласови образују и употребљавају у говору.

3. фонациони поремећаји (поремећаји гласа) в) Ове поремећаје одликују тешкоће које се јављају у схватању говора других и у изражавању сопствених мисли.

4. поремећаји употребе језика

г) Ови поремећаји настају услед неправилног треперења гласних жица, као и услед неправилног мијењања тона у резонаторима и артикулаторима (обезвучавање гласова, афонија, уњавање...)

5. Одреди редослијед по коме дијете учи изговор гласова.

1. ___ а) вокали задњег реда
2. ___ б) вокали предњег реда
3. ___ в) вокали средњег реда
4. ___ г) сугласници

6. Кључне позиције у ријечи гдје провјеравамо правилну артикулацију су: почетак ријечи, средина ријечи и крај ријечи.
Заокружи тачан одговор!

ДА

НЕ

7. Групу африката (сливених гласова) чине следећи гласови (заокружи тачне одговоре):

- Ц
- Д
- Ч
- Ћ
- Џ
- Ч
- М

8. Допуни започету дефиницију.

За појачавање различитих гласовних особина приликом изговора ријечи служи: усна, ждреона и _____ дупља.

9. Објасни дате говорне грешке.

1. супституција
2. оmissија
3. дисторзија

10. На крају првог мјесеца живота дијете је у стању да изговори:

1. један глас
2. десет гласова
3. тридесетак гласова.

МЕТОДИКА РАЗВОЈА ПОЧЕТНИХ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Психолошке основе рада на развијању математичких појмова код дјече предшколског узраста
2. Особине мишљења предшколског дјетета и математика
3. Карактеристике учења дјече предшколског узраста и математика
4. Улога развијања математичких појмова у интелектуалном развоју предшколске дјече
5. Организација, основни принципи и планирање рада у развијању математичких појмова
6. Математички садржаји предшколске математике и њихова методичка интерпретација
7. Логичке операције са конкретним предметима
8. Развијање просторне оријентације и појмова просторних релација
9. Скупови
10. Бројеви
11. Геометријски садржаји у предшколској математици и њихов значај за развој дјетета
12. Величине
13. Мјерење величина и мјере

Литература:

1. Шимић, Г.: *Методика развијања математичких појмова*, Виша школа за образовање васпитача, Шабац, 1998.
2. Дејић, М.: *Методика развијања почетних математичких појмова*, Учитељски факултет, Београд, 2015.

1. Одредите редослијед којим се развијају појмови просторних односа и просторне оријентације код предшколске дјеце!

1. ___ а) напријед – назад
2. ___ б) у – на – изван
3. ___ в) лијево – десно
4. ___ г) горе – доље
5. ___ д) изнад – испод
6. ___ ђ) испред – иза, између
7. ___ е) наспрам – поред – преко

2. Дефинишите сљедеће појмове!

Појам	Дефиниција
Фигурална колекција	
Метода развијања математичких појмова	
Проблемски задатак	
Континуалне величине	

3. У табели која слиједи означите са ТАЧНО или НЕТАЧНО предности представљања скупа Веновим дијаграмом дјеци предшколског узраста.

Предности представљања скупа Веновим дијаграмом	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Венов дијаграм је једноставан и свако га дијете може нацртати.		
Венов дијаграм обилује нематематичким информацијама.		
Венов дијаграм је читак.		
Венов дијаграм је израз апстрактног поимања скупа.		

4. У табели су дате неке врсте планирања васпитно-образовног рада у области развијања почетних математичких појмова. Ваш задатак је да их разврстате према одређеном критеријуму!

Ред. број	Врста планирања	Критеријум подјеле
1.	Комбиновано планирање	
2.	Линеарно планирање	
3.	Мјесечно планирање	
4.	Етапно годишње планирање	
5.	Планирање по концентричним круговима	
6.	Сукцесивно недјелно планирање	
7.	Дневно планирање	
8.	Разгранато планирање	

5. У табели која слиједи у првој колони дати су називи логичко-математичких операција, а у другој њихова појмовна одређења, односно објашњења. Ваш задатак је да их правилно повежете!

Логичко-математичка операција	Појмовно одређење (објашњење)
Унакрсна класификација	Груписање предмета према неким заједничким обиљежјима (еквиваленцијама), према једном или више критеријума (боја, облик, величина ...).

Кореспонденција	Придруживање 1:1, основни поступак за изградњу појмова ”више”, ” мање”, ” једнако”, ” више за један”, ”мање за један”.
Једнозначна кореспонденција	Груписање предмета у истом тренутку према два и више критеријума.
Класификација	Придруживање предмета једне групе предметима друге групе.

6. Систематски приступ формирању појма броја почиње у:

- а) млађој узрасној групи,
- б) средњој узрасној групи,
- в) старијој узрасној групи.

ЗАОКРУЖИТЕ ТАЧАН ОДГОВОР!

7. У табели која слиједи повежите стрелицом фазу правилног бројања са одговарајућом карактеристиком!

Фаза правилног бројања	Карактеристика фазе
Прва фаза	Дијете броји показујући прстићем предмете које пребројава.
Друга фаза	Дијете броји пратећи погледом скуп елемената које пребројава.
Трећа фаза	Дијете броји предмете додирујући их.
Четврта фаза	Дијете пребројава елементе неког скупа, тако што одваја по један предмет који је избројало.

8. Рјешавање проблемског задатка пролази кроз неколико фаза. Прикажите их схемом и образложите према њиховом редослиједу!

9. Програмски садржаји предшколске математике за млађу васпитну групу су (прецртајте нетачно):

Логичке операције са конкретним предметима;

Скупови предмета;

Бројеви;

Геометријске фигуре и облици предмета;

Величине;

Мјерење величина и мјере.

10. Дјецу предшколског узраста привлаче и мотивишу проблемски задаци (заокружите тачне одговоре):

који су лаки за рјешавање.

који описују неке динамичке процесе и акције људи.

у којима су дјеца актери у проблемској ситуацији.

који су тешки за рјешавање.

који описују свакодневне ситуације из живота дјетета.

само ако су представљени илустрацијом.

ЛИКОВНА КУЛТУРА СА МЕТОДИКОМ

Области:

1. Дјечије стваралаштво у предшколском узрасту
2. Ликовни материјали и технике за различита ликовна подручја
3. Ликовни елементи и њихови односи
4. Принципи грађења ликовне структуре
5. Повезаност дјечијег ликовног стваралаштва са осталим областима васпитно-образовног рада

Питања и одговори:

1. Које су фазе у дјечијем ликовном изражавању предшколског узраста?

Дјечији ликовни израз започиње фазом шкрабања од краја 2. до 4. године, а затим прелази у предшематску фазу која траје од 4. до 6. године, тј. до поласка у школу.

2. Који материјали и технике се користе у подручју цртања?

У подручју цртања користимо: графитну оловку, оловке у боји, фломастер, туш, пастелне креде (креде у боји), воштане креде.

3. Који материјали и технике се користе у подручју сликања?

У подручју сликања користимо: акварел-водене боје, гваш и темпера, колаж, мозаик и витраж.

4. Који материјали и технике се користе у подручју графике?

У подручју графике користимо: отискивање, фротаж, картонтиск, монотипију.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ СА МЕТОДИКОМ

Области:

1. Кардиоваскуларни систем
2. Респираторни систем
3. Локомоторни апарат
4. Моторичке способности

Питања:

1. Од чега се састоје фибрили?

Фибрили се састоје од филамената или миофиламената од двије различите врсте бјеланчевина: актина (танких филамената – влакана) и миозина (дебелих филамената). Ови филаменти се међусобно прожимају и клизе један преко другог док се мишић грчи.

2. Шта је моторна терминална плочица?

Моторна терминална плочица је мјесто где се сусрећу завршеци влакана нервне ћелије која „носи упуства” (моторни неурон) и мишићног влакана. Нервна влакна се гранају из једног главног нервног влакана (аксон). Она доносе нервне импулсе који изазивају контракцију мишића. Сваки импулс се удвостручује и шаље наниже до краја сваке гране, те цијели мишић сваки импулс прима појачан (мултиплициран).

3. Према положају у организму, мишићи могу бити?

Према положају у организму, мишићи могу бити *поткожни, површински и дубоки*.

4. Шта је хематокрит и која је његова нормална вредност?

Хематокрит је запремински однос крвне плазме према уобичајеним ћелијским елементима еритроцитима, леукоцитима и тромбоцитима. Нормална вриједност хематокрита код одраслих особа износи: 45% уобличених елемената и 55% плазме (мушкарци), 41% уобичајених елемената и 59% плазме (жене).

5. Шта садржи крв и који су његови елементи?

Крв садржи велики број неорганских и органских састојака, ћелијских елемената крви, крвних ћелија. Ти елементи су: *еритроцити, леукоцити и тромбоцити*, суспендовани у плазми.

6. Шта су леукоцити?

Леукоцити су безбојне ћелије које лако мијењају свој облик и лако се крећу кроз зидове крвних судова и кроз ткива пошто прођу зид крвног суда. Леукоцити садрже 80-82% воде и 18-20% чврстих састојака.

7. Током еволуције, која два система за транспорт гасова су се развила?

Током еволуције развила су се два система за транспорт гасова између спољне средине и респираторне површине и између ње и ћелије у којима се одвијају разни метаболички процеси: респираторни систем који служи за размјену гасова између респираторне површине и околине, циркулаторни систем који транспортује O_2 од плућа до сваке живе ћелије, а од ћелија до плућа транспортује CO_2 .

8. Шта спада у горње а шта у доње дисајне путеве?

Дисајни путеви су горњи и доњи. У горње дисајне путеве спадају нос, уста, здријело, а у доње гркљан, трахеја, душнице бронхиоле и терминалне бронхиоле.

9. Шта утиче на активност респираторног центра?

На активност респираторног центра утичу импулси из централних периферних хемиорецептора који реагују на промјене концентрације Х јона и парцијалног притиска O_2 и CO_2 у крви и интерстицијалној течности у мозгу.

10. Чиме је условљена прецизност?

Прецизност је условљена контролом екситације и правремености активирања моторних јединица.

Литература:

Пелемиш, М., Митровић, Н., Пелемиш, В. (2013). *Методика наставе физичког васпитања - практикум*. Бијељина: Педагошки факултет.

Пелемиш, М. (2004). *Методика наставе физичког васпитања*. Бијељина: Педагошки факултет.

МУЗИЧКА КУЛТУРА СА МЕТОДИКОМ

1. Наведи облике музичких активности у предшколским установама!

1. пјевање
2. слушање музике
3. дјечије музичке игре
4. свирање на дјечијим инструментима (ударалкама).

2. Испиши ритам говорне бројалице, а испод поетски текст (по свом избору).

3. Наведи и кратко опиши етапе методског поступка обраде пјесме по слуху!

Етапа	Опис
1. Рад на меморисању поетског текста	Васпитач рецитије поетски текст пјесме строфу по строфу и са дјецом ради на његовом меморисању.
2. Опажање мелодије пјесме	Васпитач пјева пјесму у цјелини уз пратњу инструмента.
3. Рад на учењу мелодије	Учење пјесме строфу по строфу, уз инструменталну пратњу васпитача
4. Извјежбавање уз покрет	Пјевање пјесме у цјелини уз стваралачке покрете. Разноврсни облици рада.
5. Креативно изражавање и стварање	Организовање музичке игре (имитација, драматизација, кореографија)

4. Дефиниши музички темпо и динамику и испиши основне ознаке [италијанским називима].

Дефиниција	Основне ознаке
Темпо је брзина извођења композиције.	1. Adado 2. Moderato 3. Allegro
Динамика је јачина извођења композиције.	1. piano (p) 2. mecoforte (mf) 3. forte (f)

5. Орфов инструментариј – наведи подјелу и испиши називе инструмената унутар сваке подјеле.

Подјела дјечијих инструмената	Припадајући инструменти
1. Ритмички	Штапићи, триангл, мали и велики бубањ, деф, звечке, прапорци, чинеле.
2. Мелодијски	Металофон, ксилофон, звончићи, фрулица

6. Испиши нотни запис пјесме "ПЕКАРЧИЋ"!

7. Који су облици дјечијег музичког стваралаштва?

1. Покрет,
2. Ликовно стварање,
3. Литерарно изражавање.

8. Како се дијеле музичке игре?

1. музичке имитације
2. игре са пјевањем
3. игре уз инструменталну пратњу
4. музичке драматизације
5. дидактичке игре

9. Стрелицама повежи назив пјесме са врстом музичке игре којој припада!

Назив пјесме	Врста музичке игре
„Добра вече, суседице“	Дидактичка игра
„Ја посејах лубенице“	Музичка имитација
„Пекарчић“	Пјесма уз инструменталну пратњу
„Изгубљено пиле“	Музичка драматизација

10. Наведи називе 3 пјесмице у обиму трихорда (ре, ми, фа).

1. Ми идемо преко поља
2. Ресаво, водо ладна
3. Фалила ми се, Под оном гором зеленом

ЛИТЕРАТУРА:

1. Тракиловић, Д., Спасојевић-Стојановић, Г., Тракиловић, Ј., (2010): Вокално-инструментална настава, Педагошки факултет, Бијељина.
2. Тракиловић, Д., (2002): Музичка култура са методиком наставе, Учитељски факултет, Бијељина.
3. Ђурковић-Пантелић, М., (1998): Методика музичког васпитања деце предшколског узраста, Виша школа за образовање васпитача и Арт студио, Шабац.

ПИТАЊА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА МАСТЕР СТУДИЈ – ОБА СТУДИЈСКА ПРОГРАМА

ПСИХОЛОГИЈА

Мастер области и питања из предмета

Области:

1. Теорије личности
2. Зрелост за полазак у школу
3. Теорије когнитивног развоја
4. Процес мотивације
5. Способности за учење

Питања:

1. Дефиниција личности?
2. Шта је то темперамент?
3. Објасните концепт менталне кондиције.
4. Дефиниција учења?
5. Објасните потребу за поштовањем.
6. Објасните локус контроле.
7. Објасните ниво аспирације.
8. На шта се односи лична зрелост при поласку дјетета у школу?
9. Објасните шта је то функционална зрелост.
10. Објасните егоцентризам као фазу когнитивног развоја.
11. Објасните појам „слика о себи“.
12. Основни принцип хуманистичке психологије?
13. Објасните механизме одбране.
14. Шта је то емоционална интелигенција?
15. Објасните шта значи концепт „научена беспомоћност“.
16. Објасните појам „зона наредног развоја“.
17. Шта значи бити спољашње мотивисан?
18. Дефинишите процес мотивације.

ДИДАКТИКА

Области:

Настава (Појам и суштина образовања и наставе, Фактори наставе, Циљеви и задаци наставе, Наставни план и програм)
Припрема, планирање и реализација наставног процеса
Облици и методе наставног рада
Вредновање наставног рада
Наставни системи (предавачка, индивидуализована, проблемска, програмирана, тимска и егземпларна настава)

Питања:

1. Међу доле наведеним дефиницијама има ТАЧНИХ и НЕТАЧНИХ. Пажљиво прочитај, а затим за сваку знаком X означи којој од ових категорија припадају?

ДЕФИНИЦИЈЕ	ТАЧНО	НЕТАЧНО
ОБРАЗОВАЊЕ; процес стицања знања, вјештина и навика, формирање погледа на свијет, психофизички развој; знање и способности се посматрају у јединству.		
ЗНАЊЕ: Беспрекорно познавање градива неког програма који се може тачно и добро научити из уџбеника и услов је да појединац може даље успјешно да учи и да се развија.		
ОБРАЗОВАЊЕ: теорија учења и развоја која се бави поступцима преношења знања која ученици морају трајно да запамте како би били оспособљени за активан живот у својој средини.		
ВЈЕШТИНА: вјежбом стечена моћ појединца да лако управља разним алатима, материјалима и реквизитима, или да учествује у колективним радњама које су значајне за њега али и неку социјалну групу		

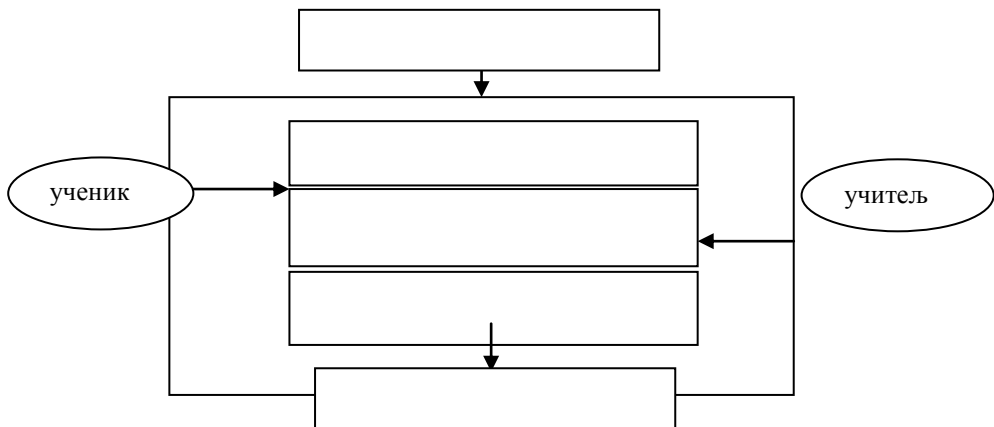
СПОСОБНОСТИ: вјежбом стечене и тачно препознате и развијене особине појединаца за неку људску дјелатност у којој су супериорнији у односу на друге појединце у свом окружењу.		
ВЈЕШТИНА: способност да се лако изводе моторичке операције мање или веће сложености; постиже се вјежбањем уз адекватну природу мотива.		
ГЕНЕРАЛИЗАЦИЈЕ:		
НАВИКЕ:		

2. Дефиниши наставу, а затим у табели испод допиши у празним редовима ком критеријуму припада дата врста наставе!

КРИТЕРИЈУМ	ВРСТА НАСТАВЕ
	Допунска
	Тимска
	Редовна
	Предавачка
	Проблемска
	Кабинетска

3. Објасните и прикажите помоћу схеме савремени однос између наставника и ученика!

4. Образложите наставне задатке!

Задаци наставе	ОПИС
ФОРМАЛНИ	
МАТЕРИЈАЛНИ	
ВАСПИТНИ	

5. Наведи и објасни основне одлике наставног програма!

Задаци наставе	ОПИС
ДУБИНА	

6. У наредном тексту обилежите са тачно или нетачно дефиниције наставних облика и наставних метода!

ДЕФИНИЦИЈА	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Облик наставног рада је наставна социолошка формација рада наставника и ученика, која омогућава примјену најповољнијих методичких и дидактичких постигнућа и метода наставног рада.		
Наставне методе су путеви стицања знања и умијећа без обзира на мјесто, вријеме и ситуацију учења.		
Облик наставног рада је појам у образовању који објашњава такву организацију рада наставника са ученицима да се постигну што бољи резултати.		
Наставне методе су дидактичко-технолошки оптимално обликован начин рада ученика и наставника у настави, са примарном функцијом освајања знања, развијања способности те утицаја на развој личности.		

7. Наведите по једну предност и недостатак следећих наставних метода.

Ред. бр.	НАСТАВНА МЕТОДА	ПРЕДНОСТ	НЕДОСТАТАК
1.	МЕТОДА ПИСАЊА		
2.	МЕТОДА УСМЕНОГ ИЗЛАГАЊА		
3.	МЕТОДА РАЗГОВОРА		
4.	МЕТОДА РАДА НА ТЕКСТУ		

8. Припремањем и планирањем наставног рада обезбјеђује се:

1.

2.

3.

4.

5. благовремена одговарајућа припрема (организациона и материјална) наставног рада;

6.

7.

9. У колони десно дефинисани су основни појмови у вредновању. У лијеву колону упишите појмове који се односе на дате дефиниције!

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ	ДЕФИНИЦИЈА
	је систематско прикупљање података о томе колико се и како ученици и наставници приближавају жељеним постигнућима и да ли се, на тај начин, остварују васпитно-образовне циљеви.
	подразумијевају се разрађени системи поступака, техника и инструмената за утврђивање развојног тока и нивоа остварења одређене педагошке дјелатности у васпитно-образовним установама.
	низ поступака којима се тежи, да се што објективније и благовремено утврди и прикаже успјех ученика, односно, сагледају његове развојне могућности у контексту програма, а затим, на прихватљив начин, укаже на слабости у раду и учењу.

10. У првој колони наведени су искази којима се описују основне одлике једне врсте наставе. У другу колону треба да упишете на коју врсту наставе се односе искази.

Искази	Врста наставе
Усвајано знање везано за наставни садржај обухваћено једним чланком изложено је систематској провјери или, другим ријечима, стално је присутна повратна информација.	
Превазилази се стицање великог обима теоријских садржаја за које нисмо сигурни да ће нам послужити у животу и раду, него се пажња концентрише на проблеме везане за побољшање ефикасног функционисања у свакодневном животу.	

<p>Умјесто систематског, континуираног и потпуног третирања и реализације програмског садржаја узима се у обзир само одређен, типично репрезентативан, број тема које имају значај наставног модела обраде за остале сличне садржаје.</p>	
<p>У таквој концепцији предвиђа се формирање група наставника истог или сродних предмета који би добрим планирањем и реализацијом интегрисали сродно градиво и повећали економичност и квалитет.</p>	

Литература:

Симеуновић, В. и Спасојевић, П. (2009). *Савремене дидактичке теме*. Бијељина: Педагошки факултет.

Општа напомена

Овдје су дати само општи оквири садржаја, док ће у тестовима бити питања из ових садржаја, али друкчије формулисана. Кандидати треба да имају шира знања како би се могли сналазити у давању одговора. Стога, не треба се усмјерити само на давање кратких одговора, пошто ће се у тестовима тражити и шире познавање материје и боље сналажење у примјени знања.

Кандидати на квалификациони испит треба да донесу неки **лични документ за идентификацију** (лична карта, пасош и сл.), да се припреме за израду тестова (понијети хемијску оловку) и да се

припреме за провјеру говорних, музичких и физичких способности.

Формулар за пријаву на квалификациони испит налази се у прилогу. Начин пријављивања, услови, потребна документа, финансијске обавезе, рокови полагања и све остало биће прописано у конкурсу за упис студената на високошколске установе у Републици Српској.

Све потребне информације могу се добити у Студентској служби Факултета сваким даном од 10 до 14 сати или на телефон: 055/415-400.

ДОБРО ДОШЛИ НА ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ!